

ΤΩΒΙΤ

¹ *ΒΙΒΛΟΣ λόγων Τωβίτ, τοῦ Τωβιήλ, τοῦ Ἀνανιήλ, τοῦ Ἀδουήλ, τοῦ Γαβαήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλίμ,

² ὃς ἠχμαλωτεύθη ἐν ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκ Θίσβης, ἥ ἐστὶν ἐκ δεξιῶν Κυδίως τῆς Νεφθαλὶ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπεράνω Ἀσθήρ. ἐγὼ Τωβίτ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνης πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου

³ καὶ ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου καὶ τῷ ἔθνει, τοῖς προπορευθεῖσι μετ' ἐμοῦ εἰς χώραν Ἀσσυρίων εἰς Νινευῆ.

⁴ καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ νεωτέρου μου ὄντος, πᾶσα φυλὴ τοῦ Νεφθαλίμ τοῦ πατρός μου ἀπέστη ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἱερουσολύμων, τῆς ἐκλεγεῖσης ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς· καὶ ἡγιάσθη ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως τοῦ Ὑψίστου καὶ ὠκοδομήθη εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος.

⁵ καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ συναποστᾶσαι ἔθυον τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλίμ τοῦ πατρός μου.

⁶ κἀγὼ μόνος ἐπορευόμην πλεονάκις εἰς Ἱεροσόλυμα ἐν ταῖς ἐορταῖς, καθὼς

* 1:1 ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΕΣ Β' ΚΑΙ Α'

γέγραπται παντὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν προστάγματι αἰωνίῳ, τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων καὶ τὰς πρωτοκουρίας ἔχων·

⁷ καὶ ἐδίδουν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον πάντων τῶν γεννημάτων. τὴν δεκάτην ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς θεραπεύουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν δευτέραν δεκάτην ἀπεπρατιζόμεν καὶ ἐπορευόμεν καὶ ἐδαπάνων αὐτὰ ἐν Ἱεροσολύμοις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν.

⁸ καὶ τὴν τρίτην ἐδίδουν οἷς καθήκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββώρα ἡ μήτηρ τοῦ πατρός μου, διότι ὀρφανὸς κατελείφθην ὑπὸ τοῦ πατρός μου.

⁹ καὶ ὅτε ἐγενόμην ἀνὴρ, ἔλαβον Ἄνναν γυναικα ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς πατριᾶς ἡμῶν καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβίαν.

¹⁰ καὶ ὅτε ἡχμαλωτίσθημεν εἰς Νινευῆ, πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους μου ἦσθιον ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν·

¹¹ ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχὴν μου μὴ φαγεῖν,

¹² καθότι ἐμεμνήμην τοῦ Θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ μου.

¹³ καὶ ἔδωκεν ὁ Ὑψιστος χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ἐνεμεσσάρου, καὶ ἤμην αὐτοῦ ἀγοραστής·

¹⁴ καὶ ἐπορευόμην εἰς τὴν Μηδίαν καὶ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ ἀδελφῷ Γαβρία ἐν Ράγοις τῆς Μηδίας ἀργυρίου τάλαντα δέκα.

¹⁵ Καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἐνεμεσσάρ,

ἐβασίλευσε Σενναχηρίμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκαταστάθησαν, καὶ οὐκ ἔτι ἠδυνάσθηεν πορευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν.

¹⁶ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίουν τοῖς ἀδελφοῖς μου.

¹⁷ τοὺς ἄρτους μου ἐδίδουν τοῖς πεινῶσι καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς, καὶ εἴ τινα ἐκ τοῦ γένους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ἐρριμμένον ὀπίσω τοῦ τείχους Νινευῆ, ἔθαπτον αὐτόν.

¹⁸ καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινε Σενναχηρίμ ὁ βασιλεύς, ὅτε ἦλθε φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἔθαψα αὐτοὺς κλέπτων· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ· καὶ ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐχ εὗρέθη.

¹⁹ πορευθεὶς δὲ εἰς τῶν ἐν Νινευῆ, ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι θάπτω αὐτούς, καὶ ἐκρύβην· ἐπιγνοὺς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποθανεῖν, φοβηθεὶς ἀνεχώρησα.

²⁰ καὶ διηρπάγη πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ οὐ κατελείφθη μοι οὐδὲν πλὴν Ἄννας τῆς γυναικὸς μου καὶ Τωβίου τοῦ υἱοῦ μου.

²¹ καὶ οὐ διῆλθον ἡμέρας πεντήκοντα, ἕως οὗ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη Ἀραράθ, καὶ ἐβασίλευσε Σαχερδονὸς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἔταξεν Ἀχιάχαρον τὸν Ἀναήλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν.

²² καὶ ἠξίωσεν Ἀχιάχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον εἰς Νινευῆ. Ἀχιάχαρος δὲ ἦν ὁ οἶνοχόος καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου καὶ διοικητῆς καὶ ἐκλογιστῆς, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ὁ Σαχερδονὸς ἐκ δευτέρας· ἦν δὲ ἐξάδελφός μου.

¹ ΕΤΟΥΣ δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, ὃς ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ἐν Νινευῆ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρφαξάδ, ὃς ἐβασίλευσεν Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις,

² καὶ ὠκοδόμησεν ἐπ' Ἐκβατάνων κύκλῳ τείχη ἐκ λίθων λελαξευμένων εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν καὶ εἰς μῆκος πηχῶν ἕξ καὶ ἐποίησε τὸ ὕψος τοῦ τείχους πηχῶν ἑβδομήκοντα καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ πηχῶν πεντήκοντα

³ καὶ τοὺς πύργους αὐτοῦ ἔστησεν ἐπὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς πηχῶν ἑκατὸν καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἑθεμελίωσεν εἰς πήχεις ἑξήκοντα

⁴ καὶ ἐποίησε τὰς πύλας αὐτῆς πύλας διεγειρομένας εἰς ὕψος πηχῶν ἑβδομήκοντα καὶ τὸ πλάτος αὐτῶν πήχεις τεσσαράκοντα εἰς ἐξόδους δυνάμεων δυνατῶν αὐτοῦ καὶ διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ.

⁵ καὶ ἐποίησε πόλεμον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πρὸς βασιλέα Ἀρφαξάδ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ μεγάλῳ, τοῦτό ἐστιν ἐν τοῖς ὀρίοις Ραγαῦ.

⁶ καὶ συνήντησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινὴν καὶ πάντες οἱ

κατοικοῦντες τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγριν
καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ πεδία Ἀριώχ βασιλέως
Ἑλυμαίων· καὶ συνῆλθον ἔθνη πολλὰ σφόδρα
εἰς παράταξιν υἱῶν Χελεοῦδ.

⁷ καὶ ἀπέστειλε Ναβουχοδονόσορ ὁ
βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ πάντας τοὺς
κατοικοῦντας τὴν Περσίδα καὶ ἐπὶ πάντας
τοὺς κατοικοῦντας πρὸς δυσμαῖς, τοὺς
κατοικοῦντας Κιλικίαν καὶ Δαμασκόν, τὸν
Λίβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ πάντας τοὺς
κατοικοῦντας κατὰ πρόσωπον παραλίας

⁸ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρμήλου καὶ
Γαλαὰδ καὶ τὴν ἄνω Γαλιλαίαν καὶ τὸ μέγα
πεδῖον Ἑσδρηλῶν

⁹ καὶ πάντας τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ταῖς
πόλεσιν αὐτῆς καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἕως
Ἱερουσαλὴμ καὶ Βετάνη καὶ Χελλοὺς καὶ
Κάδης καὶ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου καὶ Ταφνὰς
καὶ Ραμεσσή καὶ πᾶσαν γῆν Γεσέμ

¹⁰ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπάνω Τάνεως καὶ
Μέμφεως καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν
Αἴγυπτον ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὄρια τῆς
Αἰθιοπίας.

¹¹ καὶ ἐφάυλισαν πάντες οἱ κατοικοῦντες
πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ρῆμα Ναβουχοδονόσορ τοῦ
βασιλέως Ἀσσυρίων καὶ οὐ συνῆλθον αὐτῶ
εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι οὐκ ἐφοβήθησαν αὐτόν,
ἀλλ' ἦν ἐναντίον αὐτῶν ὡς ἀνὴρ εἷς, καὶ
ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ κενοὺς ἐν
ἀτιμίᾳ προσώπου αὐτῶν.

¹² καὶ ἐθυμώθη Ναβουχοδονόσορ ἐπὶ πᾶσαν
τὴν γῆν ταύτην σφόδρα καὶ ὤμοσε κατὰ τοῦ

θρόνου καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, εἰ μὴν ἐκδικήσῃεν πάντα τὰ ὅρια τῆς Κιλικίας καὶ Δαμασκηνῆς καὶ Συρίας, ἀνελεῖν τῇ ρομφαίᾳ αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν γῇ Μωάβ καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ πᾶσαν τὴν Ἰουδαίαν καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὅρια τῶν δύο θαλασσῶν.

¹³ καὶ παρετάξατο ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ πρὸς Ἀρφαξὰδ βασιλέα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ καὶ ἐκραταιώθη ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ καὶ ἀνέστρεψε πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀρφαξὰδ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ

¹⁴ καὶ ἐκυρίευσεν τῶν πόλεων αὐτοῦ καὶ ἀφίκετο ἕως Ἐκβατάνων καὶ ἐκράτησεν τῶν πύργων καὶ ἐπρονόμεισεν τὰς πλατείας αὐτῆς καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἔθηκεν εἰς ὄνειδος αὐτῆς.

¹⁵ καὶ ἔλαβεν τὸν Ἀρφαξὰδ ἐν τοῖς ὄρεσι Ραγαῦ καὶ κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς ζιβύναις αὐτοῦ καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

¹⁶ καὶ ἀνέστρεψε μετ' αὐτῶν αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ σύμμικτος αὐτοῦ, πλῆθος ἀνδρῶν πολεμιστῶν πολὺ σφόδρα· καὶ ἦν ἐκεῖ ραθυμῶν καὶ εὐωχούμενος αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἕφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.

2

¹ ΟΤΕ δὲ κατῆλθον εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπεδόθη μοι Ἄννα ἡ γυνή μου, καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ, ἣ ἐστίν

ἀγία ἐπτὰ ἐβδομάδων, ἐγενήθη ἄριστον
καλόν μοι, καὶ ἀνέπεσα τοῦ φαγεῖν.

² καὶ ἐθεασάμην ὅσα πολλὰ καὶ εἶπα τῷ
υἱῷ μου· βάδισον καὶ ἄγαγε ὃν ἂν εὕρης τῶν
ἀδελφῶν ἡμῶν ἐνδεῇ, ὃς μέμνηται τοῦ
Κυρίου, καὶ ἰδοὺ μένω σε.

³ καὶ ἐλθὼν εἶπε· πάτερ, εἷς ἐκ τοῦ γένους
ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος ἔρριπται ἐν τῇ
ἀγορᾷ.

⁴ κἀγὼ πρὶν ἢ γεύσασθαί με, ἀναπηδήσας
ἀνειλόμην αὐτὸν εἰς τι οἶκημα, ἕως οὗ ἔδω ὁ
ἥλιος.

⁵ καὶ ἐπιστρέψας ἐλουσάμην καὶ ἥσθιον
τὸν ἄρτον μου ἐν λύπῃ·

⁶ καὶ ἐμνήσθην τῆς προφητείας Ἀμώς,
καθὼς εἶπε· στραφήσονται αἱ ἐορταὶ ὑμῶν
εἰς πένθος καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς
θρῆνον,

⁷ καὶ ἔκλαυσα. καὶ ὅτε ἔδω ὁ ἥλιος, ὥχόμην
καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν.

⁸ καὶ οἱ πλησίον ἐπεγέλων λέγοντες· οὐκ
ἔτι φοβεῖται φονευθῆναι περὶ τοῦ πράγματος
τούτου, καὶ ἀπέδρα, καὶ ἰδοὺ πάλιν θάπτει
τοὺς νεκρούς.

⁹ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνέλυσα θάψας καὶ
ἐκοιμήθην μεμιαμμένος παρὰ τὸν τοίχον τῆς
αὐλῆς, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἀκάλυπτον ἦν.

¹⁰ καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία ἐν τῷ τοίχῳ
ἐστί, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεωγόντων,
ἀφώδευσαν τὰ στρουθία θερμὸν εἰς τοὺς
ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώματα ἐν

τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. καὶ ἐπορεύθην πρὸς ἰατρούς, καὶ οὐκ ὠφέλησάν με· Ἀχιάχαρος δὲ ἔτρεφέ με, ἕως οὗ ἐπορεύθην εἰς τὴν Ἑλυμαΐδα.

¹¹ καὶ ἡ γυνὴ μου Ἄννα ἠριθεύετο ἐν τοῖς γυναικείοις·

¹² καὶ ἀπέστελλε τοῖς κυρίοις, καὶ ἀπέδωκαν αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθὸν προσδόντες καὶ ἔριφον.

¹³ ὅτε δὲ ἦλθε πρὸς με, ἤρξατο κράζειν· καὶ εἶπα αὐτῇ· πόθεν τὸ ἐρίφιον; μὴ κλεψιμαῖόν ἐστιν; ἀπόδος αὐτὸ τοῖς κυρίοις· οὐ γὰρ θεμιτόν ἐστι φαγεῖν κλεψιμαῖον.

¹⁴ ἡ δὲ εἶπε· δῶρον δέδοταί μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ. καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ καὶ ἔλεγον ἀποδιδόναι αὐτὸ τοῖς κυρίοις καὶ ἡρυθρίων πρὸς αὐτήν· ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπέ μοι· ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἰδοὺ γνωστὰ πάντα μετὰ σοῦ.

2

¹ ΚΑΙ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ, δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι τοῦ πρώτου μηνός, ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκδικῆσαι πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησε.

² καὶ συνεκάλεσε πάντας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ καὶ ἔθετο μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλῆς αὐτοῦ καὶ συνετέλεσε πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

³ καὶ αὐτοὶ ἔκριναν ὀλοθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα, οἳ οὐκ ἠκολούθησαν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

⁴ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ἐκάλεσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ὀλοφέρνην ἀρχιστράτηγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δεύτερον ὄντα μετ' αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν·

⁵ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς· ἰδοὺ σὺ ἐξελεύσῃ ἐκ τοῦ προσώπου μου καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἄνδρας πεποιθότας ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν, πεζῶν εἰς χιλιάδας ἑκατὸν εἴκοσι καὶ πλήθος ἵππων σὺν ἀναβάταις μυριάδων δεκαδύο,

⁶ καὶ ἐξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάσῃ τῇ γῇ ἐπὶ δυσμᾶς, ὅτι ἠπείθησαν τῷ ρήματι τοῦ στόματός μου.

⁷ καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς ἐτοιμάζειν γῆν καὶ ὕδωρ. ὅτι ἐξελεύσομαι ἐν θυμῷ μου ἐπ' αὐτοὺς καὶ καλύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς ποσὶ τῆς δυνάμεώς μου καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς·

⁸ καὶ οἱ τραυματίαι αὐτῶν πληρώσουσι τὰς φάραγγας καὶ τοὺς χειμάρρους αὐτῶν, καὶ ποταμὸς ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πληρωθήσεται·

⁹ καὶ ἄξω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πάσης τῆς γῆς.

¹⁰ σὺ δὲ ἐξελθὼν προκαταλήψῃ μοι πᾶν ὄριον αὐτῶν, καὶ ἐκδώσουσί σοι ἑαυτούς, καὶ διατηρήσεις ἐμοὶ αὐτοὺς εἰς ἡμέραν ἐλεγμοῦ

αὐτῶν·

¹¹ ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου τοῦ δοῦναι αὐτοὺς εἰς φόνον καὶ ἄρπαγὴν ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου.

¹² ὅτι ζῶν ἐγὼ καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου, λελάληκα καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρί μου.

¹³ καὶ σὺ δὲ οὐ παραβῆσθαι ἐν τι τῶν ρημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλ' ἐπιτελῶν ἐπιτελέσεις καθότι προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆσαι αὐτά.

¹⁴ καὶ ἐξῆλθεν Ὀλοφέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ

¹⁵ καὶ ἡρίθμησεν ἐκλεκτοὺς ἄνδρας εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ εἰς μυριάδας δεκαδύο καὶ ἱππεῖς τοξότας μυρίους δισχιλίους,

¹⁶ καὶ διέταξεν αὐτοὺς ὃν τρόπον πολέμου πλῆθος συντάσσεται.

¹⁷ καὶ ἔλαβε καμήλους καὶ ὄνους καὶ ἡμιόνους εἰς τὴν ἀπαρτίαν αὐτῶν, πλῆθος πολὺ σφόδρα, καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ αἴγας εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμός,

¹⁸ καὶ ἐπισιτισμὸν παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλῆθος καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐξ οἴκου βασιλέως πολὺ σφόδρα.

¹⁹ καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ εἰς πορείαν τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδονόσορ καὶ καλύψαι πᾶν τὸ

πρόσωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ἄρμασι
καὶ ἵππεῦσι καὶ πεζοῖς ἐπιλέκτοις αὐτῶν.

²⁰ καὶ πολὺς ὁ ἐπίμικτος ὡς ἀκρὶς
συνεξῆλθον αὐτοῖς καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς·
οὐ γὰρ ἦν ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν.

²¹ καὶ ἀπῆλθον ἐκ Νινευῆ ὁδὸν τριῶν
ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου Βεκτιλῆθ
καὶ ἐστρατοπέδευσαν ἀπὸ Βεκτιλῆθ πλησίον
τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ τῆς ἄνω
Κιλικίας.

²² καὶ ἔλαβε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ,
τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ἵππεῖς καὶ τὰ ἄρματα
αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὀρεινὴν.

²³ καὶ διέκοψε τὸ Φοῦδ καὶ Λοῦδ καὶ
ἐπρονόμευσαν πάντας υἱοὺς Ρασσις καὶ
υἱοὺς Ἰσμαῆλ τοὺς κατὰ πρόσωπον τῆς
ἐρήμου πρὸς νότον τῆς Χελεῶν.

²⁴ καὶ παρῆλθε τὸν Εὐφράτην καὶ διῆλθε
τὴν Μεσοποταμίαν καὶ διέσκαψε πάσας τὰς
πόλεις τὰς ὑψηλὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμάρρου
Ἀβρωνᾶ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ θάλασσαν.

²⁵ καὶ κατελάβετο τὰ ὄρια τῆς Κιλικίας καὶ
κατέκοψε πάντας τοὺς ἀντιστάντας αὐτῷ
καὶ ἦλθεν ἕως ὀρίων Ἰάφεθ τὰ πρὸς νότον
κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀραβίας.

²⁶ καὶ ἐκύκλωσε πάντας τοὺς υἱοὺς Μαδιὰμ
καὶ ἐνέπρησε τὰ σκηνώματα αὐτῶν καὶ
ἐπρονόμευσε τὰς μάνδρας αὐτῶν.

²⁷ καὶ κατέβη εἰς πεδίου Δαμασκοῦ ἐν
ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἐνέπρησε
πάντας τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν καὶ τὰ ποίμνια

καὶ τὰ βουκόλια ἔδωκεν εἰς ἀφανισμόν καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσκύλευσε καὶ τὰ παιδιά αὐτῶν ἐξελίκμησε καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν στόματι ρομφαίας.

²⁸ καὶ ἐπέπεσεν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν, τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι καὶ Τύρῳ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σοῦρ καὶ Ὀκινά, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰεμναάν, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀζώτῳ καὶ Ἀσκάλῳ ἐφοβήθησαν αὐτὸν σφόδρα.

3

¹ ΚΑΙ λυπηθεὶς ἔκλαυσα καὶ προσευξάμην μετ' ὀδύνης λέγων·

² δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἐλεημοσύναι καὶ ἀλήθεια, καὶ κρίσιν ἀληθινὴν καὶ δικαίαν σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα.

³ μνήσθητί μου καὶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ· μή με ἐκδικήσης ταῖς ἀμαρτίαις μου καὶ τοῖς ἀγνοήμασί μου καὶ τῶν πατέρων μου, ἃ ἥμαρτον ἐνώπιόν σου·

⁴ παρήκουσαν γὰρ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὄνειδισμοῦ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ἐν οἷς ἐσκορπίσμεθα.

⁵ καὶ νῦν πολλὰ αἱ κρίσεις σου εἰσι καὶ ἀληθινὰ ἐξ ἐμοῦ ποιῆσαι περὶ τῶν ἀμαρτιῶν μου καὶ τῶν πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐντολάς σου· οὐ γὰρ ἐπορεύθημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου.

⁶ καὶ νῦν κατὰ τὸ ἄρεστόν ἐνώπιόν σου ποιήσον μετ' ἐμοῦ· ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου, ὅπως ἀπολυθῶ καὶ γένωμαι γῆ· διότι λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν ἢ ζῆν, ὅτι ὀνειδισμοὺς ψευδεῖς ἤκουσα, καὶ λύπη ἐστὶ πολλὴ ἐν ἐμοί· ἐπίταξον ἀπολυθῆναί με τῆς ἀνάγκης ἥδη εἰς τὸν αἰώνιον τόπον, μὴ ἀποστρέψης τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ.

⁷ Ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ Ραγουήλ Σάρρα ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας καὶ ταύτην ὀνειδισθῆναι ὑπὸ παιδισκῶν πατρὸς αὐτῆς,

⁸ ὅτι ἦν δεδομένη ἀνδράσιν ἑπτὰ, καὶ Ἀσμοδαῖος τὸ πονηρὸν δαιμόνιον ἀπέκτεινε αὐτοὺς πρὶν ἢ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῆς ὡς ἐν γυναιξί. καὶ εἶπαν αὐτῇ· οὐ συνιεῖς ἀποπνίγουσά σου τοὺς ἄνδρας; ἥδη ἑπτὰ ἔσχες καὶ ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνομάσθης·

⁹ τί ἡμᾶς μαστιγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βάδιζε μετ' αὐτῶν· μὴ ἴδοιμέν σου υἱὸν ἢ θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁰ ταῦτα ἀκούσασα ἐλυπήθη σφόδρα ὥστε ἀπάγξασθαι. καὶ εἶπε· μία μὲν εἰμι τῷ πατρί μου· ἐὰν ποιήσω τοῦτο, ὀνειδος αὐτῷ ἔσται, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ κατάρξω μετ' ὀδύνης εἰς ἄδου.

¹¹ καὶ ἐδεήθη πρὸς τῇ θυρίδι καὶ εἶπεν· εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεός μου, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔντιμον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογῆσαισάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα.

¹² καὶ νῦν, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸ πρόσωπόν μου εἰς σέ δέδωκα·

¹³ εἶπόν ἀπολῦσαί με ἀπὸ τῆς γῆς καὶ μὴ ἀκοῦσαί με μηκέτι ὄνειδισμόν.

¹⁴ σὺ γινώσκεις, Κύριε, ὅτι καθαρὰ εἰμι ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας ἀνδρὸς

¹⁵ καὶ οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομά μου οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου. μονογενής εἰμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον, ὃ κληρονομήσει αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς ἐγγὺς οὐδὲ ὑπάρχων αὐτῷ υἱός, ἵνα συντηρήσω ἐμαυτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ἤδη ἀπώλουντό μοι ἐπτά· ἵνα τί μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκεῖ σοι ἀποκτεῖναί με, ἐπίταξον ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλεῆσαι με καὶ μηκέτι ἀκοῦσαί με ὄνειδισμόν.

¹⁶ Καὶ εἰσηκούσθη προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Ραφαήλ,

¹⁷ καὶ ἀπεστάλη ἰάσασθαι τοὺς δύο, τοῦ Τωβίτ λεπίσαι τὰ λευκώματα καὶ Σάρραν τὴν τοῦ Ραγουήλ δοῦναι Τωβίᾳ τῷ υἱῷ Τωβίτ γυναῖκα καὶ δῆσαι Ἀσμοδαῖον τὸ πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβίᾳ ἐπιβάλλει κληρονομήσαι αὐτήν. ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβίτ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ Σάρρα ἡ τοῦ Ραγουήλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερώου αὐτῆς.

3

¹ ΚΑΙ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγοις εἰρηνικοῖς λέγοντες·

² ἰδοὺ ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδονόσορ βασιλέως μεγάλου παρακείμεθα ἐνώπιόν σου, χρῆσαι ἡμῖν καθὼς ἀρεστόν ἐστι τῷ προσώπῳ σου·

³ ἰδοὺ αἱ ἐπαύλεις ἡμῶν καὶ πᾶν πεδίον πυρῶν καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ πᾶσαι αἱ μάνδραι τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου, χρῆσαι καθ' ὃν ἂν ἀρέσκη σοι.

⁴ ἰδοὺ καὶ αἱ πόλεις ἡμῶν καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς δοῦλοί σου εἰσιν· ἐλθὼν ἀπάντησον αὐταῖς ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

⁵ καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες πρὸς Ὀλοφέρνην καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα.

⁶ καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ καὶ ἐφρούρησε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλὰς καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν εἰς συμμαχίαν ἄνδρας ἐπιλέκτους·

⁷ καὶ ἐδέξαντο αὐτὸν αὐτοὶ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῶν μετὰ στεφάνων καὶ χορῶν καὶ τυμπάνων.

⁸ καὶ κατέσκαψε πάντα τὰ ὄρια αὐτῶν καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐξέκοψε, καὶ ἦν δεδομένον αὐτῷ ἐξολοθρεῦσαι πάντας τοὺς θεοὺς τῆς γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονόσορ λατρεύσωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πᾶσαι αἱ γλῶσσαι καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπικαλέσωνται αὐτὸν εἰς θεόν.

⁹ καὶ ἦλθε κατὰ πρόσωπον Ἑσδρηλῶν

πλησίον τῆς Δωταίας, ἥ ἐστὶν ἀπέναντι τοῦ
πρίονος τοῦ μεγάλου τῆς Ἰουδαίας,

¹⁰ καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἀνὰ μέσον
Γαβαὶ καὶ Σκυθῶν πόλεως, καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα
ἡμερῶν εἰς τὸ συλλέξει πάσαν τὴν ἀπαρτίαν
τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

4

¹ ΕΝ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβὶτ περὶ
τοῦ ἀργυρίου, οὗ παρέθετο Γαβαὴλ ἐν Ράγοις
τῆς Μηδίας,

² καὶ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· ἐγὼ ἠτησάμην
θάνατον, τί οὐ καλῶ Τωβίαν τὸν υἱόν μου,
ἵνα αὐτῷ ὑποδείξω πρὶν ἀποθανεῖν με;

³ καὶ καλέσας αὐτὸν εἶπε· παιδίον, ἐὰν
ἀποθάνω, θάψον με, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν
μητέρα σου· τίμα αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας
τῆς ζωῆς σου καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ καὶ
μὴ λυπήσῃς αὐτήν.

⁴ μνήσθητι, παιδίον, ὅτι πολλοὺς κινδύνους
ἑώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ· ὅταν ἀποθάνῃ,
θάψον αὐτὴν παρ' ἐμοὶ ἐν ἐνὶ τάφῳ.

⁵ πάσας τὰς ἡμέρας, παιδίον, Κυρίου τοῦ
Θεοῦ ἡμῶν μνημόνευε καὶ μὴ θελήσῃς
ἀμαρτάνειν καὶ παραβῆναι τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ. δικαιοσύνην ποίει πάσας τὰς ἡμέρας
τῆς ζωῆς σου καὶ μὴ πορευθῇς ταῖς ὁδοῖς τῆς
ἀδικίας·

⁶ διότι ποιῶντός σου τὴν ἀλήθειαν,
εὐοδίαί ἔσονται ἐν τοῖς ἔργοις σου καὶ πᾶσι
τοῖς ποιῶσι τὴν δικαιοσύνην.

⁷ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σοι ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ παντὸς πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ ἀποστραφῇ τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ.

⁸ ὥς σοὶ ὑπάρχει κατὰ τὸ πλῆθος, ποιήσου ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοι ὑπάρχῃ, κατὰ τὸ ὀλίγον μὴ φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην·

⁹ θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης·

¹⁰ διότι ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ρύεται καὶ οὐκ ἔα εἰσελθεῖν εἰς τὸ σκότος·

¹¹ δῶρον γὰρ ἀγαθὸν ἐστὶν ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου.

¹² πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἀπὸ πάσης πορνείας καὶ γυναιῖκα πρῶτον λάβε ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων σου· μὴ λάβῃς γυναιῖκα ἀλλοτρίαν, ἥ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ πατρός σου, διότι υἱοὶ προφητῶν ἐσμεν. Νῶε, Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος· μνήσθητι, παιδίον, ὅτι αὐτοὶ πάντες ἔλαβον γυναιῖκας ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν καὶ εὐλογήθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν κληρονομήσει γῆν.

¹³ καὶ νῦν, παιδίον, ἀγάπα τοὺς ἀδελφούς σου καὶ μὴ ὑπερηφανεύου τῇ καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ λαοῦ σου λαβεῖν σεαυτῷ ἐξ

αὐτῶν γυναῖκα· διότι ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ ἀπώλεια καὶ ἀκαταστασία πολλή, καὶ ἐν τῇ ἀχρειότητι ἐλάττωσις καὶ ἔνδεια μεγάλη· ἡ γὰρ ἀχρειότης μήτηρ ἐστὶ τοῦ λιμοῦ.

¹⁴ μισθὸς παντὸς ἀνθρώπου, ὃς ἐὰν ἐργάσεται παρὰ σοί, μὴ αὐλισθήτω, ἀλλ' ἀπόδος αὐτῷ παραυτίκα, καὶ ἐὰν δουλεύσης τῷ Θεῷ, ἀποδοθήσεται σοι. πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου καὶ ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ σου.

¹⁵ καὶ ὁ μισεῖς, μηδενὶ ποιήσης. οἶνον εἰς μέθην μὴ πίης, καὶ μὴ πορευθήτω μετὰ σοῦ μέθη ἐν τῇ ὁδῷ σου.

¹⁶ ἐκ τοῦ ἄρτου σου δίδου πεινῶντι καὶ ἐκ τῶν ἱματίων σου τοῖς γυμνοῖς· πᾶν, ὃ ἐὰν περισσεύῃ σοι, ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην.

¹⁷ ἔκχεον τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν δικαίων καὶ μὴ δῶς τοῖς ἀμαρτωλοῖς.

¹⁸ συμβουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον καὶ μὴ καταφρονήσης ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης.

¹⁹ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐλόγει Κύριον τὸν Θεὸν καὶ παρ' αὐτοῦ αἴτησον, ὅπως αἱ ὁδοί σου εὐθεῖαι γένωνται, καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι καὶ βουλαί σου εὐδωθῶσι· διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει βουλήν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Κύριος δίδωσι πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ ὃν ἐὰν θέλῃ, ταπεινοῖ, καθὼς βούλεται. καὶ νῦν, παιδίον, μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ μὴ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ

τῆς καρδίας σου.

²⁰ καὶ νῦν ὑποδεικνύω σοι τὰ δέκα τάλαντα τοῦ ἀργυρίου, ἃ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ τοῦ Γαβρία ἐν Ράγοις τῆς Μηδίας.

²¹ καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι ἐπτώχευσάμεν· ὑπάρχει σοι πολλά, ἐὰν φοβηθῇς τὸν Θεόν, καὶ ἀποστῇς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ ποιήσης τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

4

¹ ΚΑΙ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Ὀλοφέρνης τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ἀρχιστράτηγος Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ὃν τρόπον ἐσκύλευσε πάντα τὰ ἱερὰ αὐτῶν καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς ἀφανισμόν,

² καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ περὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῦ ναοῦ Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν ἐταράχθησαν.

³ ὅτι προσφάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ νεωστὶ πᾶς ὁ λαὸς συνελέλεκτο τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὰ σκεύη καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ὁ οἶκος ἐκ τῆς βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν.

⁴ καὶ ἀπέστειλαν εἰς πᾶν ὄριον Σαμαρείας καὶ Κωνὰ καὶ Βαιθωρῶν καὶ Βελμαῖν καὶ Ἱεριχὼ καὶ εἰς Χωβὰ καὶ Αἰσωρὰ καὶ τὸν ἀύλωνα Σαλήμ

⁵ καὶ προκατελάβοντο πάσας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐτειχίσαντο τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας καὶ παρέθεντο εἰς

ἐπισιτισμὸν εἰς παρασκευὴν πολέμου, ὅτι προσφάτως ἦν τὰ πεδία αὐτῶν τεθερισμένα.

⁶ καὶ ἔγραψεν Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῖς κατοικοῦσι Βαιτυλούα καὶ Βαιτομεσθαίμ, ἥ ἐστὶν ἀπέναντι Ἑσδρηλὼν κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου τοῦ πλησίον Δωθαίμ,

⁷ λέγων διακατασχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς, ὅτι δι' αὐτῶν ἦν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἦν εὐχερῶς διακωλῦσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας, στενῆς τῆς προσβάσεως οὔσης ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάντας δύο.

⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία παντὸς δήμου Ἰσραὴλ, οἱ ἐκάθηντο ἐν Ἱερουσαλήμ.

⁹ καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Θεὸν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ καὶ ἐταπεινοῦσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ.

¹⁰ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ πᾶς πάροικος ἢ μισθωτὸς καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν ἐπέθεντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν.

¹¹ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ καὶ γυνὴ καὶ τὰ παιδία καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ καὶ ἐσποδώσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἐξέτειναν τοὺς σάκκους αὐτῶν κατὰ πρόσωπον Κυρίου·

¹² καὶ τὸ θυσιαστήριον σάκκῳ περιέβαλον
καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ
ὁμοθυμαδὸν ἐκτενῶς τοῦ μὴ δοῦναι εἰς
διαρπαγὴν τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας
εἰς προνομὴν καὶ τὰς πόλεις τῆς
κληρονομίας αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν καὶ τὰ
ἅγια εἰς βεβήλωσιν καὶ ὄνειδισμόν, ἐπίχαρμα
τοῖς ἔθνεσι.

¹³ καὶ εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς αὐτῶν
καὶ εἰσεῖδε τὴν θλίψιν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς
νηστεύων ἡμέρας πλείους ἐν πάσῃ τῇ
Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ κατὰ πρόσωπον τῶν
ἀγίων Κυρίου παντοκράτορος.

¹⁴ καὶ Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ πάντες
οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον Κυρίου, ἱερεῖς καὶ
οἱ λειτουργοῦντες Κυρίῳ, σάκκους
περιεζωσμένοι τὰς ὀσφύας αὐτῶν
προσέφερον τὴν ὀλοκαύτωσιν τοῦ
ἐνδελεχισμοῦ καὶ τὰς εὐχὰς καὶ τὰ ἐκούσια
δόματα τοῦ λαοῦ,

¹⁵ καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ τὰς κιθάρεις αὐτῶν.
καὶ ἐβόων πρὸς Κύριον ἐκ πάσης δυνάμεως
εἰς ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πάντα οἶκον
Ἰσραὴλ.

5

¹ ΚΑΙ ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν αὐτῷ· πάτερ,
ποιήσω πάντα, ὅσα ἐντέταλσαί μοι·

² ἀλλὰ πῶς δυνήσομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον
καὶ οὐ γινώσκω αὐτόν;

³ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον καὶ εἶπεν αὐτῷ· ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον, ὃς συμπορεύσεται σοι, καὶ δώσω αὐτῷ μισθὸν ἕως ζῶ· καὶ λαβὲ πορευθεὶς τὸ ἀργύριον.

⁴ καὶ ἐπορεύθη ζητῆσαι ἄνθρωπον καὶ εὔρε τὸν Ραφαήλ, ὃς ἦν ἄγγελος, καὶ οὐκ ᾔδει·

⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ ἐν Ράγοις τῆς Μηδίας, καὶ εἰ ἔμπειρος εἶ τῶν τόπων;

⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος· πορεύσομαι μετὰ σοῦ καὶ τῆς ὁδοῦ ἐμπειρῶ καὶ παρὰ Γαβαήλ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ἠυλίσθην.

⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίας· ὑπόμεινόν με, καὶ ἐρῶ τῷ πατρί.

⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ· πορεύου καὶ μὴ χρονίσῃς.

⁹ καὶ εἰσελθὼν εἶπε τῷ πατρί· ἰδοὺ εὔρηκα ὃς συμπορεύσεται μοι. ὁ δὲ εἶπε· φώνησον αὐτὸν πρὸς με, ἵνα ἐπιγνῶ ποίας φυλῆς ἐστὶ καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πορευθῆναι μετὰ σοῦ.

¹⁰ καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν, καὶ εἰσῆλθε, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους.

¹¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ· ἀδελφέ, ἐκ ποίας φυλῆς καὶ ἐκ ποίας πατριᾶς εἶ σύ; ὑπόδειξόν μοι.

¹² καὶ εἶπεν αὐτῷ· φυλὴν καὶ πατριὰν σὺ ζητεῖς ἢ μίσθιον, ὃς συμπορεύσεται μετὰ τοῦ υἱοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ· βούλομαι, ἀδελφέ, ἐπιγνῶναι τὸ γένος σου καὶ τὸ ὄνομα.

¹³ ὃς δὲ εἶπεν· ἐγὼ Ἀζαρίας Ἀνανίου τοῦ μεγάλου, τῶν ἀδελφῶν σου.

¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὑγιαίνων ἔλθοις, ἀδελφέ, καὶ μή μοι ὀργισθῆς, ὅτι ἐζήτησα τὴν φυλὴν σου καὶ τὴν πατρίαν σου ἐπιγνῶναι. καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφός μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γενεᾶς· ἐπεγίνωσκον γὰρ ἐγὼ Ἀνανίαν καὶ Ἰωνάθαν τοὺς υἱοὺς Σεμεὶ τοῦ μεγάλου, ὡς ἐπορευόμεθα κοινῶς εἰς Ἱεροσόλυμα προσκυνεῖν, ἀναφέροντες τὰ πρωτότοκα καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων, καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλάνῃ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ἐκ ρίζης καλῆς εἶ, ἀδελφέ,

¹⁵ ἀλλὰ εἰπὸν μοι τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν διδόναι· δραχμὴν τῆς ἡμέρας καὶ τὰ δέοντά σοι ὡς καὶ τῷ υἱῷ μου.

¹⁶ καὶ ἔτι προσθήσω σοι ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν ὑγιαίνοντες ἐπιστρέψῃτε.

¹⁷ καὶ εὐδόκησαν οὕτως. καὶ εἶπε πρὸς Τωβίαν· ἔτοιμος γίνου πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ εὐδοωθείτε. καὶ ἡτοίμασεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδόν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὁ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν Θεὸς εὐδώσει τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συμπορευθήτω ὑμῖν. καὶ ἐξῆλθαν ἀμφότεροι ἀπελθεῖν καὶ ὁ κύων τοῦ παιδαρίου μετ' αὐτῶν.

¹⁸ ἔκλαυσε δὲ Ἄννα ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς Τωβίτ· τί ἐξαπέστειλας τὸ παιδίον ἡμῶν; ἢ οὐχὶ ἡ ράβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν ἐστίν

ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐκπορεύεσθαι ἐνώπιον ἡμῶν;

¹⁹ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ περίψημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο·

²⁰ ὥς γὰρ δέδοται ἡμῖν ζῆν παρὰ τοῦ Κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν ὑπάρχει.

²¹ καὶ εἶπεν αὐτῇ Τωβίτ· μὴ λόγον ἔχε, ἀδελφή· ὑγιαίνων ἐλεύσεται, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται αὐτόν·

²² ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς συμπορεύσεται αὐτῷ, καὶ εὐδοωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων. καὶ ἐπαύσατο κλαίουσα.

5

¹ ΚΑΙ ἀνηγγέλη Ὀλοφέρνῃ ἀρχιστρατήγῳ δυνάμεως Ἀσσοῦρ διότι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρεσκευάσαντο εἰς πόλεμον καὶ τὰς διόδους τῆς ὀρεινῆς συνέκλεισαν καὶ ἐτείχισαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψηλοῦ καὶ ἔθηκαν ἐν τοῖς πεδίοις σκάνδαλα.

² καὶ ὠργίσθη θυμῷ σφόδρα καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἄρχοντας Μωάβ καὶ τοὺς στρατηγοὺς Ἀμμὼν καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας

³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀναγγεῖλατε δὴ μοι, υἱοὶ Χαναάν, τίς ὁ λαὸς οὗτος ὁ καθημένος ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ τίνες ἄς κατοικοῦσι πόλεις, καὶ τὸ πλῆθος τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν, καὶ τίς ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἡγούμενος στρατιᾶς αὐτῶν,

⁴ καὶ διατὶ κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυσμαῖς;

⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀχιὼρ ὁ ἡγούμενος πάντων υἱῶν Ἀμμών· ἀκουσάτω δὴ ὁ κύριός μου λόγον ἐκ στόματος τοῦ δούλου σου, καὶ ἀναγγελῶ σοι τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ, ὃς κατοικεῖ τὴν ὀρεινὴν ταύτην, πλησίον σου οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δούλου σου.

⁶ ὁ λαὸς οὗτός εἰσιν ἀπόγονοι Χαλδαίων,

⁷ καὶ παρώκησαν τὸ πρότερον ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὅτι οὐκ ἐβουλήθησαν ἀκολουθεῖν τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν, οἱ ἐγένοντο ἐν γῇ Χαλδαίων·

⁸ καὶ ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, Θεῷ ᾧ ἐπέγνωσαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοποταμίαν καὶ παρώκησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς.

⁹ καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐξελθεῖν ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν καὶ πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ καὶ ἐπληθύνθησαν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν κτήνεσι πολλοῖς σφόδρα.

¹⁰ καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἐκάλυψε γὰρ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Χαναάν λιμός, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ μέχρις οὗ διετράφησαν· καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς πλῆθος πολὺ, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν.

¹¹ καὶ ἐπανεῴσθη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ κατεσοφίσαντο αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ ἐν πλίνθῳ, καὶ ἐταπείνωσαν αὐτοὺς καὶ ἔθεντο αὐτοὺς εἰς δούλους·

¹² καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπάταξε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου πληγαῖς, ἐν αἷς οὐκ ἦν ἱασις· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

¹³ καὶ κατεξήρανεν ὁ Θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἔμπροσθεν αὐτῶν

¹⁴ καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σινᾶ καὶ Κάδης Βαρνή· καὶ ἐξέβαλον πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ

¹⁵ καὶ ὤκησαν ἐν γῇ Ἀμορραίων καὶ πάντας τοὺς Ἑσβεωνίτας ἐξωλόθρευσαν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. καὶ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐκκληρονόμησαν πᾶσαν τὴν ὀρεινὴν

¹⁶ καὶ ἐξέβαλον ἐκ προσώπου αὐτῶν τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον καὶ τὸν Συχέμ καὶ πάντας τοὺς Γεργεσαῖους καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέρας πολλὰς.

¹⁷ καὶ ἔως οὐχ ἤμαρτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, ἦν τὰ ἀγαθὰ μετ' αὐτῶν, ὅτι Θεὸς μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστίν.

¹⁸ ὅτε δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἧς διέθετο αὐτοῖς, ἐξωλοθρεύθησαν ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα καὶ ἠχμαλωτεύθησαν εἰς γῆν οὐκ ἰδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ αὐτῶν ἐγενήθη εἰς ἔδαφος, καὶ οἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν

ὑπεναντίων.

¹⁹ καὶ νῦν ἐπιστρέψαντες ἐπὶ τὸν Θεὸν αὐτῶν ἀνέβησαν ἐκ τῆς διασποράς, οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ, καὶ κατέσχον τὴν Ἱερουσαλήμ, οὗ τὸ ἁγίασμα αὐτῶν, καὶ κατωκίσθησαν ἐν τῇ ὀρεινῇ, ὅτι ἦν ἔρημος.

²⁰ καὶ νῦν, δέσποτα κύριε, εἰ μὲν ἐστὶν ἀγνόημα ἐν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ ἁμαρτάνουσιν εἰς τὸν Θεὸν αὐτῶν καὶ ἐπισκεψόμεθα ὅτι ἐστὶν ἐν αὐτοῖς σκάνδαλον τοῦτο, καὶ ἀναβησόμεθα καὶ ἐκπολεμήσομεν αὐτούς.

²¹ εἰ δὲ οὐκ ἐστὶν ἀνομία ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, παρελθέτω δὴ ὁ κύριός μου, μήποτε ὑπερασπίσῃ ὁ Κύριος αὐτῶν καὶ ὁ Θεὸς αὐτῶν ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἐσόμεθα εἰς ὀνειδισμόν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς.

²² καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο Ἀχιὼρ λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐγόγγυσε πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυκλῶν τὴν σκηνὴν καὶ περιεστῶς, καὶ εἶπαν οἱ μεγιστᾶνες Ὀλοφέρνου καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν παραλίαν καὶ τὴν Μωάβ συγκόψαι αὐτόν.

²³ οὐ γὰρ φοβηθησόμεθα ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ· ἰδοὺ γὰρ λαός, ἐν ᾧ οὐκ ἐστὶ δύναμις οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἰσχυράν.

²⁴ διὸ δὴ ἀναβησόμεθα, καὶ ἔσονται εἰς κατάβρωμα πάσης τῆς στρατιᾶς σου, δέσποτα Ὀλοφέρνη.

6

¹ Οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδὸν ἦλθον

ἐσπέρας ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμόν, καὶ
ἠϋλίζοντο ἐκεῖ.

² τὸ δὲ παιδάριον κατέβη περικλύσασθαι,
καὶ ἀνεπήδησεν ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ
ἐβουλήθη καταπιεῖν τὸ παιδάριον.

³ ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐπιλαβοῦ τοῦ
ἰχθύος, καὶ ἐκράτησε τὸν ἰχθὺν τὸ παιδάριον
καὶ ἀνέβαλεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν.

⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος· ἀνάτεμε τὸν
ἰχθὺν καὶ λαβὼν τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ καὶ
τὴν χολὴν θές ἀσφαλῶς.

⁵ καὶ ἐποίησε τὸ παιδάριον ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ
ἄγγελος, τὸν δὲ ἰχθὺν ὀπτήσαντες ἔφαγον.

⁶ καὶ ὠδευον ἀμφοτέρω, ἕως οὗ ἤγγισαν ἐν
Ἑκβατάνοις.

⁷ καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ· Ἀζαρία
ἀδελφέ, τί ἐστὶν ἡ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ καὶ ἡ
χολὴ τοῦ ἰχθύος;

⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἡ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ, ἐάν
τινα ὀχλῇ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρόν,
ταῦτα δεῖ καπνίσαι ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ
γυναικός, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ὀχληθῇ·

⁹ ἡ δὲ χολή, ἐγχεῖσθαι ἀνθρώπων, ὃς ἔχει
λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ἰαθήσεται.

¹⁰ ὡς δὲ προσήγγισαν τῇ Ράγῃ,

¹¹ εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ παιδαρίῳ· ἀδελφέ,
σήμερον αὐλισθησόμεθα παρὰ Ραγουήλ, καὶ
αὐτὸς συγγενὴς σοῦ ἐστὶ, καὶ ἐστὶν αὐτῷ
θυγάτηρ ὀνόματι Σάρρα·

¹² λαλήσω περὶ αὐτῆς τοῦ δοθῆναί σοι

αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ὅτι σοι ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἶ ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμόν ἐστι.

¹³ καὶ νῦν ἄκουσόν μου καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψωμεν ἐκ Ραγῶν, ποιήσομεν τὸν γάμον· διότι ἐπίσταμαι Ραγουήλ ὅτι οὐ μὴ δῶ αὐτὴν ἀνδρὶ ἐτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ ἢ ὀφειλήσει θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοὶ καθήκει λαβεῖν ἢ πάντα ἄνθρωπον.

¹⁴ τότε εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ· Ἀζαρία ἀδελφέ, ἀκήκοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδόσθαι ἐπὶ τὰ ἀνδράσι καὶ πάντας ἐν τῷ νυμφῶνι ἀπολωλότας.

¹⁵ καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμὶ τῷ πατρὶ καὶ φοβοῦμαι μὴ εἰσελθὼν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτήν, ὃ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προσαγόντων αὐτῇ. καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνω καὶ κατάξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὀδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν· καὶ υἱὸς ἕτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς, ὃς θάψει αὐτούς.

¹⁶ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος· οὐ μέμνησαι τῶν λόγων, ὧν ἐνετείλατό σοι ὁ πατήρ σου, ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ γένους σου; καὶ νῦν ἄκουσόν μου, ἀδελφέ, διότι σοὶ ἔσται εἰς γυναῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου μηδένα λόγον ἔχε, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοι αὕτη εἰς γυναῖκα.

¹⁷ καὶ ἔὰν εἰσέλθῃς εἰς τὸν νυμφῶνα, λήψῃ τέφραν θυμιαμάτων καὶ ἐπιθήσεις ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος καὶ καπνίσῃς,

¹⁸ καὶ ὁσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον καὶ φεύζεται καὶ οὐκ ἐπανελεύσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ὅταν δὲ προσπορεύῃ αὐτῇ, ἐγέρθητε ἀμφοτέροι καὶ βοήσατε πρὸς τὸν ἐλεήμονα Θεόν, καὶ σώσει ὑμᾶς καὶ ἐλεήσει. μὴ φοβοῦ, ὅτι σοὶ αὐτὴ ἡτοιμασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι σοι ἔσται ἕξ αὐτῆς παιδίᾱ.

¹⁹ καὶ ὥς ἤκουσε Τωβίας ταῦτα, ἐφίλησεν αὐτήν, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκολλήθη σφόδρα αὐτῇ.

6

¹ ΚΑΙ ὥς κατέπαυσεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν κύκλῳ τῆς συνεδρίας, καὶ εἶπεν Ὀλοφέρνης ὁ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀσσοῦρ πρὸς Ἀχιὼρ ἐναντίον παντὸς τοῦ δήμου ἀλλοφύλων καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Μωάβ·

² καὶ τίς εἶ σύ, Ἀχιὼρ καὶ οἱ μισθωτοὶ τοῦ Ἐφραΐμ, ὅτι ἐπροφήτευσας ἐν ἡμῖν καθὼς σήμερον καὶ εἶπας τὸ γένος Ἰσραὴλ μὴ πολεμῆσαι, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτῶν ὑπερασπιεῖ αὐτῶν; καὶ τίς ὁ Θεὸς εἰ μὴ Ναβουχοδονόσορ; οὗτος ἀποστελεῖ τὸ κράτος αὐτοῦ καὶ

ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ οὐ ρύσεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς αὐτῶν·

³ ἀλλ' ἡμεῖς οἱ δοῦλοι αὐτοῦ πατάξομεν αὐτοὺς ὡς ἄνθρωπον ἕνα, καὶ οὐχ ὑποστήσονται τὸ κράτος τῶν ἵππων ἡμῶν.

⁴ κατακαύσομεν γὰρ αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄρη αὐτῶν μεθυσθήσεται ἐν τῷ αἵματι αὐτῶν, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωθήσεται νεκρῶν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀντιστήσεται τὸ ἵχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπωλεία ἀπολοῦνται, λέγει ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς· εἶπε γάρ, οὐ ματαιωθήσεται τὰ ρήματα τῶν λόγων αὐτοῦ.

⁵ σὺ δὲ Ἀχιὼρ μισθωτὲ τοῦ Ἀμμών, ὃς ἐλάλησας τοὺς λόγους τούτους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου, οὐκ ὄψει ἔτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἕως οὗ ἐκδικήσω τὸ γένος τῶν ἐξ Αἰγύπτου·

⁶ καὶ τότε διελεύσεται ὁ σίδηρος τῆς στρατιᾶς μου καὶ ὁ λαὸς τῶν θεραπόντων μου τὰς πλευράς σου, καὶ πεσῇ ἐν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, ὅταν ἐπιστρέψω.

⁷ καὶ ἀποκαταστήσουσί σε οἱ δοῦλοί μου εἰς τὴν ὀρεινὴν καὶ θήσουσί σε ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν ἀναβάσεων,

⁸ καὶ οὐκ ἀπολῇ ἕως οὗ ἐξολοθρευθῇς μετ' αὐτῶν.

⁹ καὶ εἴπερ ἐλπίζεις τῇ καρδίᾳ σου ὅτι οὐ ληφθήσονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ πρόσωπον· ἐλάλησα, καὶ οὐδὲν διαπεσεῖται

τῶν ρημάτων μου.

¹⁰ καὶ προσέταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς δούλοις αὐτοῦ, οἳ ἦσαν παρεστηκότες ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, συλλαβεῖν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἀποκαταστήσαι αὐτὸν εἰς Βαιτυλούα καὶ παραδοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν Ἰσραήλ.

¹¹ καὶ συνέλαβον αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τὸ πεδίου καὶ ἀπῆραν ἐκ μέσου τῆς πεδινῆς εἰς τὴν ὀρεινὴν καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὰς πηγάς, αἳ ἦσαν ὑποκάτω Βαιτυλούα.

¹² καὶ ὥς εἶδαν αὐτοὺς οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὄπλα αὐτῶν καὶ ἀπῆλθον ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ πᾶς ἀνὴρ σφενδονήτης διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν καὶ ἔβαλον ἐν λίθοις ἐπ' αὐτούς.

¹³ καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους ἔδησαν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἀφῆκαν ἐρριμμένον ὑπὸ τὴν ρίζαν τοῦ ὄρους καὶ ἀπώχοντο πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν.

¹⁴ καταβάντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βαιτυλούα καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν,

¹⁵ οἳ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Ὁζίας ὁ τοῦ Μιχὰ ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν καὶ Ἀβρίς ὁ τοῦ Γοθονιήλ καὶ Χαρμὶς υἱὸς Μελχιήλ.

¹⁶ καὶ συνεκάλεσαν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ συνέδραμον

πᾶς νεανίσκος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔστησαν τὸν Ἀχιὼρ ἐν μέσῳ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν Ὁζίας τὸ συμβεβηκός.

¹⁷ καὶ ἀποκριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὰ ρήματα τῆς συνεδρίας Ὀλοφέρνηου καὶ πάντα τὰ ρήματα, ὅσα ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ ὅσα ἐμεγαλορρημόνησεν Ὀλοφέρνης εἰς τὸν οἶκον Ἰσραήλ.

¹⁸ καὶ πεσόντες ὁ λαὸς προσεκύνησαν τῷ Θεῷ καὶ ἐβόησαν λέγοντες·

¹⁹ Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν καὶ ἐλέησον τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τῶν ἡγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

²⁰ καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἐπηξνεσαν αὐτὸν σφόδρα.

²¹ καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Ὁζίας ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐποίησε πότον τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ εἰς βοήθειαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

7

¹ ΚΑΙ ἦλθον εἰς Ἐκβάτανα καὶ παρεγένοντο εἰς τὴν οἰκίαν Ραγουήλ, Σάρρα δὲ ὑπήντησεν αὐτοῖς καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ αὐτήν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν.

² καὶ εἶπε Ραγουήλ Ἦδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ·
ὥς ὅμοιος ὁ νεανίσκος Τωβὶτ τῷ ἀνεψιῷ μου;

³ καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς Ραγουήλ· πόθεν
ἐστέ, ἀδελφοί; καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐκ τῶν υἱῶν
Νεφθαλὶμ τῶν αἰχμαλώτων ἐκ Νινευῆ.

⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· γινώσκετε Τωβὶτ τὸν
ἀδελφὸν ἡμῶν; οἱ δὲ εἶπον· γινώσκομεν. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· ὑγιαίνει;

⁵ οἱ δὲ εἶπαν· καὶ ζῇ καὶ ὑγιαίνει. καὶ εἶπε
Τωβίας· πατὴρ μου ἐστὶ.

⁶ καὶ ἀνεπήδησε Ραγουήλ καὶ κατεφίλησεν
αὐτὸν καὶ ἔκλαυσε

⁷ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ
τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου υἱός· καὶ
ἀκούσας ὅτι Τωβὶτ ἀπώλεσε τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἐαυτοῦ, ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσε.

⁸ καὶ Ἦδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σάρρα ἡ
θυγάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυσαν καὶ ὑπεδέξαντο
αὐτοὺς προθύμως·

⁹ καὶ ἔθυσαν κριὸν προβάτων καὶ
παρέθηκαν ὄψα πλείονα. εἶπε δὲ Τωβίας τῷ
Ραφαήλ· Ἀζαρία ἀδελφέ, λάλησον ὑπὲρ ὧν
ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ τελεσθήτω τὸ
πρᾶγμα.

¹⁰ καὶ μετέδωκε τὸν λόγον τῷ Ραγουήλ· καὶ
εἶπε Ραγουήλ πρὸς Τωβίαν· φάγε, πῖε καὶ
ἡδέως γίνου, σοὶ γὰρ καθήκει τὸ παιδίον μου
λαβεῖν· πλην ὑποδείξω σοι τὴν ἀλήθειαν.

¹¹ ἔδωκα τὸ παιδίον μου ἐπτὰ ἀνδράσι, καὶ
ὁπότε ἐὰν εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτήν,

ἀπέθνησκον ὑπὸ τὴν νύκτα. ἀλλὰ τὸ νῦν ἔχον, ἡδέως γίνου. καὶ εἶπε Τωβίας· οὐ γεύομαι οὐδὲν ὧδε, ἕως ἂν στήσητε καὶ σταθῇτε πρὸς με. καὶ εἶπε Ραγουήλ· κομίζου αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὴν κρίσιν· σὺ δὲ ἀδελφὸς εἶ αὐτῆς, καὶ αὕτη σοῦ ἐστίν· ὁ δὲ ἐλεήμων Θεὸς εὐδοώσει ὑμῖν τὰ κάλλιστα.

¹² καὶ ἐκάλεσε Σάρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ λαβὼν τῆς χειρὸς αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὴν Τωβία γυναικα καὶ εἶπεν· ἰδοὺ κατὰ τὸν νόμον Μωυσέως κομίζου αὐτὴν καὶ ἅπαγε πρὸς τὸν πατέρα σου· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς.

¹³ καὶ ἐκάλεσεν Ἐδναν τὴν γυναικα αὐτοῦ· καὶ λαβὼν βιβλίον ἔγραψε συγγραφὴν, καὶ ἐσφραγίσατο.

¹⁴ καὶ ἤρξαντο ἐσθίειν.

¹⁵ καὶ ἐκάλεσε Ραγουήλ Ἐδναν τὴν γυναικα αὐτοῦ καὶ εἶπε αὐτῇ· ἀδελφή, ἐτοίμασον τὸ ἕτερον ταμιεῖον καὶ εἰσάγαγε αὐτήν.

¹⁶ καὶ ἐποίησεν ὡς εἶπε καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ ἔκλαυσε· καὶ ἀπεδέξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῇ·

¹⁷ θάρσει, τέκνον, ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δώη σοι χάριν ἀντὶ τῆς λύπης σου ταύτης· θάρσει, θύγατερ.

7

¹ Τ... δ' ἐπαύριον παρήγγειλεν Ὀλοφέρνης πάση τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ καὶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, οἱ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν συμμαχίαν

αὐτοῦ, ἀναζευγνύειν ἐπὶ Βαιτυλούα καὶ τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς προκαταλαμβάνεσθαι καὶ ποιεῖν πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

² καὶ ἀνέζευξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς αὐτῶν· καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἑκατὸν ἐβδομήκοντα καὶ ἱππέων χιλιάδες δεκαδύο, χωρὶς τῆς ἀποσκευῆς καὶ τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἦσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πλῆθος πολὺ σφόδρα.

³ καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βαιτυλούα ἐπὶ τῆς πηγῆς καὶ παρέτειναν εἰς εὔρος ἐπὶ Δωθαίμ καὶ ἕως Βελβαίμ καὶ εἰς μῆκος ἀπὸ Βαιτυλούα ἕως Κυαμῶνος, ἥ ἐστὶν ἀπέναντι Ἑσδρηλῶν.

⁴ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραήλ, ὡς εἶδον αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· νῦν ἐκλείξουσιν οὗτοι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πάσης, καὶ οὔτε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ οὔτε αἱ φάραγγες οὔτε οἱ βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος αὐτῶν.

⁵ καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτῶν καὶ ἀνακαύσαντες πυρὰς ἐπὶ τοὺς πύργους αὐτῶν, ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

⁶ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξήγαγεν Ὀλοφέρνης πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, οἳ ἦσαν ἐν Βαιτυλούα,

⁷ καὶ ἐπεσκέψατο τὰς ἀναβάσεις τῆς

πόλεως αὐτῶν καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων αὐτῶν ἐφώδευσε καὶ προκατελάβετο αὐτὰς καὶ ἐπέστησεν αὐταῖς παρεμβολὰς ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐτὸς ἀνέζευξεν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

⁸ καὶ προσελθόντες αὐτῷ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἡσαῦ καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ Μωάβ καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς παραλίας εἶπαν·

⁹ ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ δεσπότης ἡμῶν, ἵνα μὴ γένηται θραῦσμα ἐν τῇ δυνάμει σου·

¹⁰ ὁ γὰρ λαὸς οὗτος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ὕψεσι τῶν ὀρέων αὐτῶν, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἐστὶν εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων αὐτῶν.

¹¹ καὶ νῦν, δέσποτα, μὴ πολέμει πρὸς αὐτούς, καθὼς γίνεται πόλεμος παρατάξεως, καὶ οὐ πεσεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἷς.

¹² ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου διαφυλάσσων πάντα ἄνδρα ἐκ τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐπικρατησάτωσαν οἱ παῖδές σου τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, ἣ ἐκπορεύεται ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ὄρους,

¹³ διότι ἐκεῖθεν ὑδρεύονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Βαιτυλούα, καὶ ἀνελεῖ αὐτοὺς ἡ δίψα, καὶ ἐκδώσουσι τὴν πόλιν ἑαυτῶν· καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν ἀναβησόμεθα ἐπὶ τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὀρέων καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐταῖς εἰς προφυλακὴν τοῦ μὴ ἐξελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως ἄνδρα ἓνα.

¹⁴ καὶ τακήσονται ἐν τῷ λιμῷ αὐτοὶ καὶ αἱ

γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ πρὶν ἔλθεῖν τὴν ρομφαίαν ἐπ' αὐτούς, καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς οἰκήσεως αὐτῶν.

¹⁵ καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρόν, ἄνθ' ὧν ἐστασίασαν, καὶ οὐκ ἀπήντησαν τῷ προσώπῳ σου ἐν εἰρήνῃ.

¹⁶ καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῶν ἐνώπιον Ὀλοφέρνηου καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνέταξαν ποιεῖν καθὼς ἐλάλησαν.

¹⁷ καὶ ἀπῆρε παρεμβολὴ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ μετ' αὐτῶν χιλιάδες πέντε υἱῶν Ἀσσοῦρ καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι καὶ προκατελάβοντο τὰ ὕδατα καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

¹⁸ καὶ ἀνέβησαν υἱοὶ Ἡσαῦ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ὀρεινῇ ἀπέναντι Δωθαίμ. καὶ ἀπέστειλαν ἐξ αὐτῶν πρὸς νότον καὶ ἀπηλιώτην ἀπέναντι Ἐγρεβήλ, ἣ ἐστὶ πλησίον Χούς, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Μοχμούρ. καὶ ἡ λοιπὴ στρατιὰ τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐκάλυψαν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ ἀπαρτίαι αὐτῶν κατεστρατοπέδευσαν ἐν ὄχλῳ πολλῷ καὶ ἦσαν εἰς πλῆθος πολὺ σφόδρα.

¹⁹ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀνεβόησαν πρὸς Κύριον Θεὸν αὐτῶν, ὅτι ὠλιγοψύχησε τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅτι ἐκύκλωσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου

αὐτῶν.

²⁰ καὶ ἔμεινε κύκλῳ αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ἀσσοῦρ, οἱ πεζοὶ καὶ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἵππεῖς αὐτῶν, ἡμέρας τριακοντατέσσαρας. καὶ ἐξέλιπε πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βαιτυλούα πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν τῶν ὑδάτων,

²¹ καὶ οἱ λάκκοι ἐξεκενοῦντο, καὶ οὐκ εἶχον πεῖν εἰς πλησμονὴν ὕδωρ ἡμέραν μίαν, ὅτι ἐν μέτρῳ ἐδίδοσαν αὐτοῖς πεῖν.

²² καὶ ἠθύμησαν τὰ νήπια αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ νεανίσκοι ἐξέλιπον ἀπὸ τῆς δίψης καὶ ἐπιπτον ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἐν ταῖς διόδοις τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ ἦν κραταίωσις ἔτι ἐν αὐτοῖς.

²³ καὶ ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ὀζίαν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, καὶ ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλη καὶ εἶπαν ἐναντίον πάντων τῶν πρεσβυτέρων·

²⁴ κρίναι ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, ὅτι ἐποιήσατε ἐν ἡμῖν ἀδικίαν μεγάλην οὐ λαλήσαντες εἰρηνικὰ μετὰ τῶν υἱῶν Ἀσσοῦρ.

²⁵ καὶ νῦν οὐκ ἔστι βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέπρακεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τοῦ καταστρωθῆναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψῃ καὶ ἀπωλείᾳ μεγάλῃ.

²⁶ καὶ νῦν ἐπικαλέσασθε αὐτοὺς καὶ ἔκδοσθε τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομήν τῳ λαῷ Ὀλοφέρνηου καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ·

²⁷ κρεῖσσον γὰρ ἡμῖν γενηθῆναι αὐτοῖς εἰς

διαρπαγὴν, ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καὶ οὐκ ὀψόμεθα τὸν θάνατον τῶν νηπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἐκλειπούσας τὰς ψυχὰς αὐτῶν.

²⁸ μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ Κύριον τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐκδικεῖ ἡμᾶς κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἀμαρτήματα τῶν πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον.

²⁹ καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς μέγας ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας πάντων ὁμοθυμαδὸν καὶ ἐβόησαν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ.

³⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ὁ Ζῆς· θαρσεῖτε, ἀδελφοί, διακαρτερήσωμεν ἔτι πέντε ἡμέρας, ἐν αἷς ἐπιστρέψει Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, οὐ γὰρ ἐγκαταλείψει ἡμᾶς εἰς τέλος·

³¹ ἐὰν δὲ διέλθωσιν αὗται καὶ μὴ ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς βοήθεια, ποιήσω κατὰ τὰ ρήματα ὑμῶν. καὶ ἐσκόρπισε τὸν λαὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ παρεμβολήν, καὶ ἐπὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν ἀπῆλθον, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐξαπέστειλε· καὶ ἦσαν ἐν ταπεινώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

8

¹ ΟΤΕ δὲ συνετέλεσαν δειπνοῦντες, εἰσήγαγον Τωβίαν πρὸς αὐτήν.

² ὁ δὲ πορευόμενος ἐμνήσθη τῶν λόγων
Ραφαήλ καὶ ἔλαβε τὴν τέφραν τῶν
θυμιαμάτων καὶ ἐπέθηκε τὴν καρδίαν τοῦ
ἰχθύος καὶ τὸ ἥπαρ καὶ ἐκάπνισεν.

³ ὅτε δὲ ὠσφράνθη τὸ δαιμόνιον τῆς ὀσμῆς,
ἔφυγεν εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτου καὶ ἔδησεν
αὐτὸ ὁ ἄγγελος.

⁴ ὥς δὲ συνεκλείσθησαν ἀμφότεροι, ἀνέστη
Τωβίας ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ εἶπεν· ἀνάστηθι,
ἀδελφή, καὶ προσευξώμεθα, ἵνα ἐλεήσῃ ἡμᾶς
ὁ Κύριος.

⁵ καὶ ἤρξατο Τωβίας λέγειν· εὐλογητὸς εἶ, ὁ
Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ εὐλογητὸν τὸ
ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἑνδοξον εἰς τοὺς
αἰῶνας· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ
πᾶσαι αἱ κτίσεις σου.

⁶ σὺ ἐποίησας Ἀδὰμ καὶ ἔδωκας αὐτῷ
βοηθὸν Εὐάν στήριγμα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκ
τούτων ἐγεννήθη τὸ ἀνθρώπων σπέρμα. σὺ
εἶπας· οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον,
ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ.

⁷ καὶ νῦν, Κύριε, οὐ διὰ πορνείαν ἐγὼ
λαμβάνω τὴν ἀδελφὴν μου ταύτην, ἀλλὰ ἐπ’
ἀληθείας ἐπίταξον ἐλεῆσαί με καὶ αὐτῇ
συγκαταγηρᾶσαι.

⁸ καὶ εἶπε μετ’ αὐτοῦ· ἀμήν.

⁹ καὶ ἐκοιμήθησαν ἀμφότεροι τὴν νύκτα.

¹⁰ καὶ ἀναστὰς Ραγουήλ ἐπορεύθη καὶ
ὤρυξε τάφον λέγων· μὴ καὶ οὗτος ἀποθάνῃ;

¹¹ καὶ ἦλθε Ραγουήλ εἰς τὴν οἰκίαν ἑαυτοῦ

¹² καὶ εἶπεν Ἐδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ·
ἀπόστειλον μίαν τῶν παιδισκῶν, καὶ
ιδέτωσαν εἰ ζῇ· εἰ δὲ μή, ἵνα θάψωμεν αὐτόν,
καὶ μηδεὶς γνῶ.

¹³ καὶ εἰσῆλθεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν
θύραν καὶ εὔρε τοὺς δύο καθεύδοντας.

¹⁴ καὶ ἐξελθοῦσα ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι ζῇ.

¹⁵ καὶ εὐλόγησε Ραγουήλ τὸν Θεὸν λέγων·
εὐλογητὸς εἶ σύ, ὁ Θεός, ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ
καθαρᾷ καὶ ἁγίᾳ, καὶ εὐλογεῖτωσάν σε οἱ
ἅγιοί σου καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου, καὶ
πάντες οἱ ἄγγελοί σου καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου
εὐλογεῖτωσάν σε εἰς τοὺς αἰῶνας.

¹⁶ εὐλογητὸς εἶ ὅτι ἠὔφρανάς με, καὶ οὐκ
ἐγένετό μοι καθὼς ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ
πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μεθ' ἡμῶν.

¹⁷ εὐλογητὸς εἶ ὅτι ἠλέησας δύο
μονογενεῖς· ποίησον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος,
συντέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγιείᾳ μετ'
εὐφροσύνης καὶ ἐλέους.

¹⁸ ἐκέλευσε δὲ τοῖς οἰκέταις χῶσαι τὸν
τάφον.

¹⁹ καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν
δεκατεσσάρων.

²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ραγουήλ πρὶν ἢ
συντελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου
ἐνόρκως μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐὰν μὴ
πληρωθῶσιν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ
γάμου.

²¹ καὶ τότε λαβόντα τὸ ἥμισυ τῶν
ὑπαρχόντων αὐτοῦ πορεύεσθαι μεθ' ὑγιείας

πρὸς τὸν πατέρα· καὶ τὰ λοιπά, ὅταν ἀποθάνω καὶ ἡ γυνή μου.

8

¹ ΚΑΙ ἤκουσεν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις Ἰουδίθ, θυγάτηρ Μεραρί, υἱοῦ Ὠξ, υἱοῦ Ἰωσήφ, υἱοῦ Ὀζιήλ, υἱοῦ Ἑλκία, υἱοῦ Ἡλίου, υἱοῦ Χελκίου, υἱοῦ Ἐλιάβ, υἱοῦ Ναθαναήλ, υἱοῦ Σαλαμιήλ, υἱοῦ Σαρασαδαί, υἱοῦ Ἰσραήλ.

² καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Μανασσῆς τῆς φυλῆς αὐτῆς καὶ τῆς πατριᾶς αὐτῆς, καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ κριθῶν·

³ ἐπέστη γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύοντος τὸ δράγμα τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων ἦλθεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Βαιτυλούρᾳ τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ ἀνὰ μέσον Δωθαίμ καὶ Βαλαμών.

⁴ καὶ ἦν Ἰουδίθ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἔτη τρία καὶ μῆνας τέσσαρας.

⁵ καὶ ἐποίησεν ἐαυτῇ σκηνὴν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτῆς σάκκον, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῆς τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς.

⁶ καὶ ἐνήστευε πάσας τὰς ἡμέρας χηρεύσεως αὐτῆς, χωρὶς προσαββάτων καὶ σαββάτων καὶ προνουμηνιῶν καὶ νουμηνιῶν καὶ ἑορτῶν καὶ χαρμοσυνῶν οἴκου Ἰσραήλ.

⁷ καὶ ἦν καλὴ τῷ εἶδει καὶ ὥραία τῇ ὄψει σφόδρα· καὶ ὑπελίπετο αὐτῇ Μανασσῆς, ὁ

άνηρ αὐτῆς, χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας καὶ κτήνη καὶ ἀγρούς, καὶ ἔμενεν ἐπ' αὐτῶν.

⁸ καὶ οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν αὐτῇ ρῆμα πονηρόν, ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν Θεὸν σφόδρα

⁹ καὶ ἤκουσε τὰ ρήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὠλιγοψύχησαν ἐπὶ τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων, καὶ ἤκουσε πάντας τοὺς λόγους Ἰουδίθ, οὓς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ὁζίας, ὡς ὤμοσεν αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς Ἀσσυρίοις.

¹⁰ καὶ ἀποστείλασα τὴν ἄβραν αὐτῆς τὴν ἐφειστώσαν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς ἐκάλεσεν Ὁζίαν καὶ Χαβρὶν καὶ Χαρμὶν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως αὐτῆς,

¹¹ καὶ ἦλθον πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἀκούσατε δὴ μου, ἄρχοντες τῶν κατοικούντων ἐν Βαιτυλούα, ὅτι οὐκ εὐθὺς ὁ λόγος ὑμῶν, ὃν ἐλαλήσατε ἐναντίον τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ ἐστήσατε τὸν ὄρκον, ὃν ἐλαλήσατε ἀνὰ μέσον τοῦ Θεοῦ καὶ ὑμῶν καὶ εἶπατε ἐκδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἐὰν μὴ ἐν αὐταῖς ἐπιστρέψῃ ὁ Κύριος βοηθῆσαι ἡμῖν.

¹² καὶ νῦν τίνες ἐστὲ ὑμεῖς, οἱ ἐπειράσατε τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον καὶ ἴστατε ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων;

¹³ καὶ νῦν Κύριον παντοκράτορα ἐξετάζετε καὶ οὐθὲν ἐπιγνώσεσθε ἕως τοῦ αἰῶνος,

¹⁴ ὅτι βάθος καρδίας ἀνθρώπου οὐχ εὐρήσετε καὶ λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ

διαλήψεσθε· καὶ πῶς τὸν Θεόν, ὃς ἐποίησε τὰ πάντα ταῦτα, ἐρευνήσετε καὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ κατανοήσετε; μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ παροργίζετε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν·

¹⁵ ὅτι ἐὰν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηθῆσαι ἡμῖν, αὐτὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς θέλει σκεπάσαι ἡμέραις ἢ καὶ ὀλοθρεῦσαι ἡμᾶς πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.

¹⁶ ὑμεῖς δὲ μὴ ἐνεχυράζετε τὰς βουλὰς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεὸς ἀπειληθῆναι, οὐδὲ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου διαιτηθῆναι.

¹⁷ διόπερ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπικαλεσώμεθα αὐτὸν εἰς βοήθειαν ἡμῶν, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς ἡμῶν, ἐὰν ἢ αὐτῷ ἄρεστόν.

¹⁸ ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς ἡμῶν οὐδέ ἐστιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλὴ οὔτε πατριὰ οὔτε δῆμος οὔτε πόλις ἐξ ἡμῶν, οἱ προσκυνοῦσι θεοῖς χειροποιήτοις, καθάπερ ἐγένετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέραις·

¹⁹ ὧν χάριν ἐδόθησαν εἰς ρομφαίαν καὶ εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ ἔπεσον πτώμα μέγα ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.

²⁰ ἡμεῖς δὲ ἕτερον θεὸν οὐκ ἐπέγνωμεν πλὴν αὐτοῦ· ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι οὐχ ὑπερόψεται ἡμᾶς, οὐδ' ἀπὸ τοῦ γένους ἡμῶν.

²¹ ὅτι ἐν τῷ ληφθῆναι ἡμᾶς οὕτως καθήσεται πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ

προνομευθήσεται τὰ ἅγια ἡμῶν, καὶ ζητήσῃ
τὴν βεβήλωσιν αὐτῶν ἐκ τοῦ αἵματος ἡμῶν

²² καὶ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ
τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς καὶ τὴν ἐρήμωσιν
τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἐπιστρέψει εἰς
κεφαλὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἂν
δουλεύσωμεν ἐκεῖ, καὶ ἐσόμεθα εἰς
πρόσκομμα καὶ εἰς ὄνειδος ἐναντίον τῶν
κτωμένων ἡμᾶς.

²³ ὅτι οὐ κατευθυνθήσεται ἡ δουλεία ἡμῶν
εἰς χάριν, ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν θήσῃ αὐτὴν
Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

²⁴ καὶ νῦν, ἀδελφοί, ἐπιδειξώμεθα τοῖς
ἀδελφοῖς ἡμῶν, ὅτι ἐξ ἡμῶν κρέμαται ἡ ψυχὴ
αὐτῶν, καὶ τὰ ἅγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ
θυσιαστήριον ἐπιστήρικται ἐφ' ἡμῖν.

²⁵ παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαριστήσωμεν
Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὃς πειράζει ἡμᾶς καθὰ
καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν.

²⁶ μνήσθητε ὅσα ἐποίησε μετὰ Ἀβραάμ καὶ
ὅσα ἐπείρασε τὸν Ἰσαὰκ καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ
Ἰακώβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας
ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ
τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

²⁷ ὅτι οὐ καθὼς ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς
ἐτασμόν τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ
ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς νοουθέτησιν μαστιγοῖ
Κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ.

²⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὁζίας· πάντα, ὅσα
εἶπας, ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐλάλησας, καὶ οὐκ ἔστιν
ὃς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου·

29 ὅτι οὐκ ἐν τῇ σήμερον ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν σου ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, καθότι ἀγαθόν ἐστι τὸ πλάσμα τῆς καρδίας σου.

30 ἀλλ' ὁ λαὸς ἐδίψησε σφόδρα καὶ ἠνάγκασαν ποιῆσαι ἡμᾶς καθὰ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς καὶ ἐπαγαγεῖν ὄρκον ἐφ' ἡμᾶς, ὃν οὐ παραβησόμεθα.

31 καὶ νῦν δεήθητι περὶ ἡμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβὴς εἶ, καὶ ἀποστελεῖ Κύριος τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς πληρώσιν τῶν λάκκων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψωμεν ἔτι.

32 καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδίθ· ἀκούσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγμα, ὃ ἀφίξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ἡμῶν.

33 ὑμεῖς στήσεσθε ἐπὶ τῆς πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ μετὰ τῆς ἄβρας μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις, μεθ' ἃς εἶπατε παραδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἐπισκέψεται Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ μου.

34 ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερευνήσετε τὴν πρᾶξίν μου, οὐ γὰρ ἐρῶ ὑμῖν, ἕως τοῦ τελεσθῆναι ἃ ἐγὼ ποιῶ.

35 καὶ εἶπεν Ὁζίας καὶ οἱ ἄρχοντες πρὸς αὐτήν· πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ἔμπροσθέν σου εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.

36 καὶ ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν.

9

¹ ΚΑΙ ἐκάλεσε Τωβίας τὸν Ραφαὴλ καὶ εἶπεν αὐτῷ·

² Ἀζαρία ἀδελφέ, λάβε μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους καὶ πορεύθητι ἐν Ράγοις τῆς Μηδίας παρὰ Γαβαὴλ καὶ κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον καὶ αὐτὸν ἄγε μοι εἰς τὸν γάμον·

³ διότι ὡμόμοκε Ραγουὴλ μὴ ἐξελθεῖν με,

⁴ καὶ ὁ πατήρ μου ἀριθμεῖ τὰς ἡμέρας, καὶ ἐὰν χρονίσω μέγα, ὀδυνηθήσεται λίαν.

⁵ καὶ ἐπορεύθη Ραφαὴλ καὶ ἠύλίσθη παρὰ Γαβαὴλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον· ὃς δὲ προήνεγκε τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφαγῖσι καὶ ἔδωκεν αὐτῷ.

⁶ καὶ ὠρθρευσαν κοινῶς καὶ ἦλθον εἰς τὸν γάμον. καὶ εὐλόγησε Τωβίας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

9

¹ ΙΟΥΔΙΘ δὲ ἔπescen ἐπὶ πρόσωπον καὶ ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ ἐγύμνωσεν ὃν ἐνεδιδύσκετο σάκκον, καὶ ἦν ἄρτι προσφερόμενον ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸ θυμίαμα τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδιθ πρὸς Κύριον καὶ εἶπε·

² Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου Συμεών, ᾧ ἔδωκας ἐν χειρὶ ρομφαίαν εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἱ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα καὶ ἐγύμνωσαν μηρὸν εἰς αἰσχύνην

καὶ ἐβεβήλωσαν μήτραν εἰς ὄνειδος· εἶπας γάρ, οὐχ οὕτως ἔσται· καὶ ἐποίησαν

³ ἀνθ' ὧν ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς φόνον καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτῶν, ἣ ἠδέσατο τὴν ἀπάτην αὐτῶν, εἰς αἷμα, καὶ ἐπάταξας δούλους ἐπὶ δυνάσταις καὶ δυνάστας ἐπὶ θρόνους αὐτῶν.

⁴ καὶ ἔδωκας γυναικας αὐτῶν εἰς προνομὴν καὶ θυγατέρας εἰς αἰχμαλωσίαν καὶ πάντα τὰ σκῦλα εἰς διαίρεσιν υἱῶν ἡγαπημένων ὑπὸ σοῦ, οἳ καὶ ἐζήλωσαν τὸν ζῆλόν σου καὶ ἐβδελύξαντο μίasma αἵματος αὐτῶν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε εἰς βοηθόν. ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ὁ ἐμός, καὶ εἰσάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας·

⁵ σὺ γὰρ ἐποίησας τὰ πρότερα ἐκείνων καὶ ἐκεῖνα καὶ τὰ μετέπειτα καὶ τὰ νῦν καὶ τὰ ἐπερχόμενα διενοήθης, καὶ ἐγενήθησαν ἃ ἐνενοήθης,

⁶ καὶ παρέστησαν ἃ ἐβουλεύσω καὶ εἶπαν· ἰδοὺ πάρεσμεν· πᾶσαι γὰρ αἱ ὁδοί σου ἔτοιμοι, καὶ ἡ κρίσις σου ἐν προγνώσει·

⁷ ἰδοὺ γὰρ Ἀσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει αὐτῶν, ὑψώθησαν ἐφ' ἵππῳ καὶ ἀναβάτῃ ἐγαυρίασαν ἐν βραχίονι πεζῶν, ἤλπισαν ἐν ἀσπίδι καὶ ἐν γαισῶ καὶ τόξῳ καὶ σφενδόνη καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι σὺ εἶ Κύριος συντρίβων πολέμους.

⁸ Κύριος ὀνομά σοι· σὺ ράξον αὐτῶν τὴν ἰσχὺν ἐν δυνάμει σου καὶ κάταξον τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου· ἐβουλεύσαντο γὰρ βεβηλῶσαι τὰ ἅγια σου, μιᾶναι τὸ σκήνωμα

τῆς καταπαύσεως τοῦ ὀνόματος τῆς δόξης σου καὶ καταβαλεῖν σιδήρῳ κέρασ θυσιαστηρίου σου.

⁹ βλέψον εἰς ὑπερηφανίαν αὐτῶν, ἀπόστειλον τὴν ὀργὴν σου εἰς κεφαλὰς αὐτῶν, δὸς ἐν χειρὶ μου τῆς χήρας ὃ διενोधῆν κράτος.

¹⁰ πάταξον δοῦλον ἐκ χειλέων ἀπάτης μου ἐπ' ἄρχοντι καὶ ἄρχοντα ἐπὶ θεράποντι αὐτοῦ, θραῦσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα ἐν χειρὶ θηλείας·

¹¹ οὐ γὰρ ἐν πλήθει τὸ κράτος σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία σου ἐν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἶ Θεός, ἐλαττόνων εἶ βοηθός, ἀντιλήπτωρ ἀσθενούντων, ἀπεγνωσμένων σκεπαστής, ἀπηλπισμένων σωτήρ.

¹² ναὶ ναὶ ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου καὶ Θεὸς κληρονομίας Ἰσραὴλ, δέσποτα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστα τῶν ὑδάτων, βασιλεὺ πάσης κτίσεώς σου, σὺ εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου

¹³ καὶ δὸς λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ μώλωπα αὐτῶν, οἱ κατὰ τῆς διαθήκης σου καὶ οἴκου ἡγιασμένου σου καὶ κορυφῆς Σιών καὶ οἴκου κατασχέσεως υἱῶν σου ἐβουλεύσαντο σκληρά.

¹⁴ καὶ ποιήσον ἐπὶ πάν τὸ ἔθνος σου, καὶ πάσης φυλῆς ἐπίγνωσιν τοῦ εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς πάσης δυνάμεως καὶ κράτους, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ἰσραὴλ, εἰ μὴ σύ.

10

¹ ΚΑΙ Τωβὶτ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐλογίσατο ἐκάστης ἡμέρας· καὶ ὡς ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας καὶ οὐκ ἦρχοντο,

² εἶπε· μήποτε κατηξοχυνται; ἢ μήποτε ἀπέθανε Γαβαήλ καὶ οὐδεὶς αὐτῷ δίδωσι τὸ ἀργύριον;

³ καὶ ἐλυπεῖτο λίαν.

⁴ εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ γυνή· ἀπώλετο τὸ παιδίον, διότι κεχρόνικε· καὶ ἤρξατο θρηνεῖν αὐτὸν καὶ εἶπεν·

⁵ οὐ μέλοι μοι, τέκνον, ὅτι ἀφῆκά σε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου;

⁶ καὶ Τωβὶτ λέγει αὐτῇ· σίγα, μὴ λόγον ἔχει, ὑγιαίνει.

⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· σίγα, μὴ πλάνα με, ἀπώλετο τὸ παιδίον μου. καὶ ἐπορεύετο καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἔξω, οἷας ἀπῆλθεν, ἡμέρας τε ἄρτον οὐκ ἤσθιε, τὰς δὲ νύκτας οὐ διελίμπανε θρηνοῦσα Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὗ συνετελέσθησαν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ἃς ὤμοσε Ραγουήλ ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ· εἶπε δὲ Τωβίας τῷ Ραγουήλ· ἐξαπόστειλόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐκέτι ἐλπίζουνσιν ὄψεσθαί με.

⁸ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ πενθερός· μεῖνον παρ' ἐμοί, κἀγὼ ἐξαποστελῶ πρὸς τὸν πατέρα σου καὶ δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ σέ.

⁹ καὶ Τωβίας λέγει· ἐξαπόστειλόν με πρὸς τὸν πατέρα μου.

¹⁰ ἀναστὰς δὲ Ραγουήλ ἔδωκεν αὐτῷ

Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ ἡμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα καὶ κτήνη καὶ ἀργύριον,

¹¹ καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς ἐξαπέστειλε λέγων· εὐοδώσει ὑμᾶς, τέκνα, ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ με ἀποθανεῖν.

¹² καὶ εἶπε τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ· τίμα τοὺς πενθεροὺς σου, αὐτοὶ νῦν γονεῖς σου εἰσιν· ἀκούσαιμί σου ἀκοὴν καλὴν, καὶ ἐφίλησεν αὐτήν. καὶ Ἔδνα εἶπε πρὸς Τωβίαν· ἀδελφὲ ἀγαπητέ, ἀποκαταστήσαι σε ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ δώη μοι ἰδεῖν σου παιδία ἐκ Σάρρας τῆς θυγατρὸς μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ ἰδοὺ παρατίθεμαί σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταθήκῃ, μὴ λυπήσης αὐτήν.

¹³ μετὰ ταῦτα ἐπορεύετο καὶ Τωβίας εὐλογῶν τὸν Θεόν, ὅτι εὐώδωσε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ κατευλόγει Ραγουὴλ καὶ Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

10

¹ ΚΑΙ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα πρὸς τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ καὶ συνετέλεσε πάντα τὰ ρήματα ταῦτα,

² καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως καὶ ἐκάλεσε τὴν ἄβραν αὐτῆς καὶ κατέβη εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν σαββάτων καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς·

³ καὶ περιείλατο τὸν σάκκον, ὃν ἐνεδεδύκει, καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως

αὐτῆς καὶ περιεκλύσατο τὸ σῶμα ὕδατι καὶ
ἐχρίσατο μύρῳ παχεῖ καὶ διέταξε τὰς τρίχας
τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ ἐπέθετο μίτραν ἐπ’
αὐτῆς καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς
εὐφροσύνης αὐτῆς, ἐν οἷς ἐστολίζετο ἐν ταῖς
ἡμέραις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
Μανασσῆ,

⁴ καὶ ἔλαβε σανδάλια εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς
καὶ περιέθετο τοὺς χλιδῶνας καὶ τὰ ψέλλια
καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ ἐνώτια καὶ
πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς καὶ ἐκαλλωπίσατο
σφόδρα εἰς ἀπάτησιν ὀφθαλμῶν ἀνδρῶν,
ὅσοι ἂν ἴδωσιν αὐτήν.

⁵ καὶ ἔδωκε τῇ ἄβρα αὐτῆς ἀσκοπυτίνην
οἴνου καὶ καψάκην ἐλαίου καὶ πήραν
ἐπλήρωσεν ἀλφίτων καὶ παλάθης καὶ ἄρτων
καθαρῶν καὶ περιεδίπλωσε πάντα τὰ ἀγγεῖα
αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν ἐπ’ αὐτῇ.

⁶ καὶ ἐξήλθοσαν ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως
Βαιτυλούα καὶ εὗροσαν ἐφεστῶτας ἐπ’
αὐτῆς Ὀζίαν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
πόλεως Χαβρίν καὶ Χαρμίν.

⁷ ὥς δὲ εἶδον αὐτήν καὶ ἦν ἡλλοιωμένον τὸ
πρόσωπον αὐτῆς καὶ τὴν στολήν
μεταβεβληκυῖαν αὐτῆς, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ
τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ σφόδρα καὶ εἶπαν
αὐτῇ·

⁸ ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δῶκε σε
εἰς χάριν καὶ τελειῶσαι τὰ ἐπιτηδεύματά σου
εἰς γαυρίαμα υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ὕψωμα
Ἱερουσαλήμ. καὶ προσεκύνησε τῷ Θεῷ

⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐπιτάξατε ἀνοῖξαί μοι τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι εἰς τελείωσιν τῶν λόγων, ὧν ἐλάλησατε μετ' ἐμοῦ· καὶ συνέταξαν τοῖς νεανίσκοις ἀνοῖξαι αὐτῇ καθότι ἐλάλησε.

¹⁰ καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ ἐξῆλθεν Ἰουδίθ, αὕτη καὶ ἡ παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐτῆς· ἀπεσκόπευον δὲ αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἕως οὗ κατέβη τὸ ὄρος, ἕως διῆλθε τὸν αὐλῶνα καὶ οὐκέτι ἐθεώρουν αὐτήν.

¹¹ καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῷ αὐλῶνι εἰς εὐθεΐαν, καὶ συνήνητησεν αὐτῇ προφυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων.

¹² καὶ συνέλαβον αὐτήν καὶ ἐπηρώτησαν· τίνων εἶ καὶ πόθεν ἔρχη καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπε· θυγάτηρ εἰμὶ τῶν Ἑβραίων καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μέλλουσι δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα·

¹³ κἀγὼ ἔρχομαι εἰς τὸ πρόσωπον Ὀλοφέρνηου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν τοῦ ἀναγγεῖλαι ρήματα ἀληθείας καὶ δεῖξω πρὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδόν, καθ' ἣν πορεύσεται καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὀρεινῆς, καὶ οὐ διαφωνήσκει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ σάρξ μία οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς.

¹⁴ ὥς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ρήματα αὐτῆς καὶ κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν θαυμάσιον τῷ κάλλει σφόδρα καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν·

¹⁵ σέσωκας τὴν ψυχὴν σου σπεύσασα καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν·

καὶ νῦν πρόσσελθε ἐπὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἅψ' ἡμῶν προπέμψουσί σε, ἕως παραδώσουσί σε εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

¹⁶ ἐὰν δὲ στῆς ἐναντίον αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ρήματά σου, καὶ εὖ σε ποιήσει.

¹⁷ καὶ ἐπέλεξαν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκατὸν καὶ παρέζευξαν αὐτῇ καὶ τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς, καὶ ἤγαγον αὐτὰς ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου.

¹⁸ καὶ ἐγένετο συνδρομὴ πάσῃ τῇ παρεμβολῇ, διεβοήθη γὰρ εἰς τὰ σκηνώματα ἡ παρουσία αὐτῆς· καὶ ἐλθόντες ἐκύκλουν αὐτὴν ὡς εἰστίκει ἕξω τῆς σκηνῆς Ὀλοφέρνηου, ἕως προσήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς.

¹⁹ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῆς, καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· τίς καταφρονήσει τοῦ λαοῦ τούτου, ὃς ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναικας τοιαύτας; ὅτι οὐ καλὸν ἐστὶν ὑπολείπεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἓνα, οἱ ἀφεθέντες δυνήσονται κατασοφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν.

²⁰ καὶ ἐξῆλθον οἱ παρακαθεύδοντες Ὀλοφέρνη καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ καὶ εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν.

²¹ καὶ ἦν Ὀλοφέρνης ἀναπαυόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνωπείῳ, ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσίου καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καθυφασμένων.

²² καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ

ἐξῆλθεν εἰς τὸ προσκήνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραῖ προάγουσαι αὐτοῦ.

²³ ὥς δὲ ἦλθε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ἰουδιθ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ προσώπου αὐτῆς· καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἤγειραν αὐτὴν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ.

11

¹ ΚΑΙ ἐπορεύετο μέχρις οὗ ἐγγίσαι αὐτοὺς εἰς Νινευῆ. καὶ εἶπε Ραφαῆλ πρὸς Τωβίαν· οὐ γινώσκεις, ἀδελφέ, πῶς ἀφῆκας τὸν πατέρα σου;

² προδράμωμεν ἔμπροσθεν τῆς γυναικός σου καὶ ἐτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν·

³ λαβὲ δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χολὴν τοῦ ἰχθύος. καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὅπισθεν αὐτῶν.

⁴ καὶ Ἄννα ἐκάθητο περιβλεπομένη εἰς τὴν ὁδὸν τὸν παῖδα αὐτῆς·

⁵ καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· ἰδοὺ ὁ υἱός μου ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ.

⁶ καὶ Ραφαῆλ εἶπεν· ἐπίσταμαι ἐγὼ ὅτι ἀνοίξει τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ πατήρ σου.

⁷ σὺ ἔγχρισον τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς διατρίψει καὶ ἀποβαλεῖται τὰ λευκώματα καὶ ὥσεται σε.

⁸ καὶ προσδραμοῦσα Ἄννα ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῷ·

εἶδόν σε, παιδίον, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι.

⁹ καὶ Τωβὶτ ἐξήρχετο πρὸς τὴν θύραν καὶ προσέκοπτεν, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ προσέδραμεν αὐτῷ

¹⁰ καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ προσέπασε τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λέγων· θάρσει, πάτερ.

¹¹ ὥς δὲ συνεδήχθησαν, διέτριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κάνθων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὰ λευκώματα.

¹² καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ

¹³ καὶ ἔκλαυσε καὶ εἶπεν· εὐλογητὸς εἶ, ὁ Θεός, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένοι πάντες οἱ ἅγιοί σου ἄγγελοι· ὅτι ἐμαστίγωσας καὶ ἠλέησάς με, ἰδοὺ βλέπω Τωβίαν τὸν υἱόν μου.

¹⁴ καὶ εἰσῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ χαίρων καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα τὰ γενόμενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδίᾳ.

¹⁵ καὶ ἐξῆλθε Τωβὶτ εἰς συνάντησιν τῇ νύμφῃ αὐτοῦ χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεὸν πρὸς τῇ πύλῃ Νινευῆ· καὶ ἐθαύμαζον οἱ θεωροῦντες αὐτὸν πορευόμενον, ὅτι ἔβλεψε.

¹⁶ καὶ Τωβὶτ ἐξωμολογεῖτο ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι ἠλέησεν αὐτοὺς ὁ Θεός· καὶ ὥς ἤγγισε Τωβὶτ Σάρρα τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, κατευλόγησεν αὐτὴν λέγων· ἔλθοις ὑγιαίνουσα, θύγατερ· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὃς ἡγαγέ σε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου. καὶ ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευῆ ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

¹⁷ καὶ παρεγένετο Ἀχιάχαρος καὶ Νασβὰς ὁ ἐξάδελφος αὐτοῦ,

¹⁸ καὶ ἦχθη ὁ γάμος Τωβία μετ' εὐφροσύνης ἡμέρας ἑπτά.

11

¹ ΚΑΙ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης·
θάρσησον, γύναι, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου,
ὅτι ἐγὼ οὐκ ἐκάκωσα ἄνθρωπον, ὅστις
ἠρέτικε δουλεύειν βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ
πάσης τῆς γῆς.

² καὶ νῦν ὁ λαός σου ὁ κατοικῶν τὴν
ὀρεινήν, εἰ μὴ ἐφάυλισάν με, οὐκ ἂν ἦρα τὸ
δόρυ μου ἐπ' αὐτούς, ἀλλ' αὐτοὶ ἑαυτοῖς
ἐποίησαν ταῦτα.

³ καὶ νῦν λέγε μοι τίνος ἔνεκεν ἀπέδρας
ἀπ' αὐτῶν καὶ ἦλθες πρὸς ἡμᾶς; ἦκεις γὰρ
εἰς σωτηρίαν· θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ζήση
καὶ εἰς τὸ λοιπόν·

⁴ οὐ γάρ ἐστιν ὃς ἀδικήσει σε, ἀλλ' εὖ σε
ποιήσει καθὰ γίνεται τοῖς δούλοις τοῦ
κυρίου μου βασιλέως Ναβουχοδονόσορ.

⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰουδίθ· δέξαι τὰ
ρήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλησάτω ἡ
παιδίσκη σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ
ἀναγγελῶ ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου ἐν τῇ νυκτὶ
ταύτῃ.

⁶ καὶ ἐὰν κατακολουθήσης τοῖς λόγοις τῆς
παιδίσκης σου, τελείως πρᾶγμα ποιήσει μετὰ
σοῦ ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἀποπeseῖται ὁ κύριός
μου τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ·

⁷ Ζῆ γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς καὶ Ζῆ τὸ κράτος αὐτοῦ, ὃς ἀπέστειλέ σε εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ μόνον ἄνθρωποι διὰ σὲ δουλεύουσιν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ διὰ τῆς ἰσχύος σου ζήσονται ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ·

⁸ ἤκούσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου καὶ τὰ πανουργεύματα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνηγγέλη πάσῃ τῇ γῇ ὅτι σὺ μόνος ἀγαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ καὶ θαυμαστὸς ἐν στρατεύμασι πολέμου.

⁹ καὶ νῦν ὁ λόγος, ὃν ἐλάλησεν Ἀχιὼρ ἐν τῇ συνεδρίᾳ σου, ἤκούσαμεν τὰ ρήματα αὐτοῦ, ὅτι περιεποιήσαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες Βαιτυλούα, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς πάντα, ὅσα ἐξελάλησε παρὰ σοί.

¹⁰ διό, δέσποτα κύριε, μὴ παρέλθῃς τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ κατάθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἀληθὴς ἐστίν· οὐ γὰρ ἐκδικᾶται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ρομφαία ἐπ' αὐτούς, ἐὰν μὴ ἀμάρτωσιν εἰς τὸν Θεὸν αὐτῶν.

¹¹ καὶ νῦν, ἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός μου ἔκβολος καὶ ἄπρακτος καὶ ἐπιπесеῖται θάνατος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ κατελάβετο αὐτοὺς ἀμάρτημα, ἐν ᾧ παροργιοῦσι τὸν Θεὸν αὐτῶν, ὀπηνίκα ἂν ποιήσωσιν ἀτοπίαν·

¹² ἐπεὶ γὰρ ἐξέλιπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα καὶ ἐσπανίσθη πᾶν ὕδωρ, ἐβουλεύσαντο

ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν καὶ πάντα, ὅσα διεστείλατο αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαγεῖν, διέγνωσαν δαπανῆσαι.

¹³ καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τὰς δεκάτας τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἃ διεφύλαξαν ἀγιάσαντες τοῖς ἱερεῦσι τοῖς παρεστηκόσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, κεκρίκασιν ἐξαναλῶσαι, ὧν οὐδὲ ταῖς χερσὶν καθῆκεν ἄψασθαι οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ.

¹⁴ καὶ ἀπεστάλκασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι καὶ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἐποίησαν ταῦτα, τοὺς μετακομίσαντας αὐτοῖς τὴν ἄφεσιν παρὰ τῆς γερουσίας.

¹⁵ καὶ ἔσται ὥς ἂν ἀναγγεῖλῃ αὐτοῖς καὶ ποιήσωσι, δοθήσονται σοι εἰς ὄλεθρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

¹⁶ ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλη σου ἐπιγνοῦσα ταῦτα πάντα ἀπέδρων ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐπέστειλέ με ὁ Θεὸς ποιῆσαι μετὰ σοῦ πράγματα, ἐφ' οἷς ἐκστήσεται πᾶσα ἡ γῆ, ὅσοι ἂν ἀκούσωσιν αὐτά.

¹⁷ ὅτι ἡ δούλη σου θεοσεβὴς ἐστὶ καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ νῦν μενῶ παρὰ σοί, κύριέ μου, καὶ ἐξελεύσεται ἡ δούλη σου κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὴν φάραγγα καὶ προσεύξομαι πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἐρεῖ μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν.

¹⁸ καὶ ἐλθοῦσα προσανοίσω σοι, καὶ ἐξελεύσῃ σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ

ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται σοι ἐξ αὐτῶν.

¹⁹ καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ἰουδαίας ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἀπέναντι Ἱερουσαλὴμ καὶ θήσω τὸν δίφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἄξεις αὐτοὺς ὡς πρόβατα, οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν, καὶ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσει αὐτοῦ ἀπέναντί σου, ὅτι ταῦτα ἐλάληθαι μοι κατὰ πρόγνωσίν μου καὶ ἀπηγγέλη μοι, καὶ ἀπεστάλην ἀναγγεῖλαί σοι.

²⁰ καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον Ὀλοφέρνηου καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ αὐτῆς καὶ εἶπαν·

²¹ οὐκ ἔστι τοιαύτη γυνὴ ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου τῆς γῆς καλῶ προσώπῳ καὶ συνέσει λόγων.

²² καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης· εὖ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἀποστείλας σε ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ τοῦ γενηθῆναι ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος, ἐν δὲ τοῖς φαυλίσασιν τὸν κύριόν μου ἀπώλειαν.

²³ καὶ νῦν ἀστεία εἶ σὺ ἐν τῷ εἶδει σου καὶ ἀγαθὴ ἐν τοῖς λόγοις σου· ὅτι ἐὰν ποιήσης καθὰ ἐλάλησας, ὁ Θεός σου ἔσται μου Θεός, καὶ σὺ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ καθήσῃ καὶ ἔσῃ ὀνομαστὴ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

12

¹ ΚΑΙ ἐκάλεσε Τωβὶτ Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὄρα, τέκνον, μισθὸν

τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι σοι, καὶ προσθεῖναι αὐτῷ δεῖ.

² καὶ εἶπε· πάτερ, οὐ βλάπτομαι δοὺς αὐτῷ τὸ ἡμισυ, ὧν ἐνήνοχα,

³ ὅτι με ἀγήοχέ σοι ὑγιῇ καὶ τὴν γυναῖκα μου ἐθεράπευσε καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκε καὶ σὲ ὁμοίως ἐθεράπευσε.

⁴ καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτες· δικαιοῦται αὐτῷ.

⁵ καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄγγελον καὶ εἶπεν αὐτῷ· λάβε τὸ ἡμισυ πάντων, ὧν ἐνηνόχατε, καὶ ὑπαγε ὑγιαίνων.

⁶ τότε καλέσας τοὺς δύο κρυπτῶς εἶπεν αὐτοῖς· εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε καὶ μεγαλωσύνην δίδοτε αὐτῷ καὶ ἐξολογεῖσθε αὐτῷ ἐνώπιον πάντων τῶν ζώντων, περὶ ὧν ἐποίησε μεθ' ὑμῶν. ἀγαθὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν Θεὸν καὶ ὑψοῦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοὺς λόγους τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ ἐντίμως ὑποδεικνύοντες, καὶ μὴ ὀκνεῖτε ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ.

⁷ μυστήριον βασιλέως καλὸν κρύψαι, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ἀγαθὸν ποιήσατε, καὶ κακὸν οὐχ εὐρήσει ὑμᾶς.

⁸ ἀγαθὸν προσευχῇ μετὰ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης· ἀγαθὸν τὸ ὀλίγον μετὰ δικαιοσύνης ἢ πολὺ μετὰ ἀδικίας. καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ θησαυρίσαι χρυσίον·

⁹ ἐλεημοσύνη γὰρ ἐκ θανάτου ρύεται, καὶ

αὐτὴ ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν· οἱ
ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας
πλησθήσονται ζωῆς,

¹⁰ οἱ δὲ ἁμαρτάνοντες πολέμιοί εἰσι τῆς
ἐαυτῶν ζωῆς.

¹¹ οὐ μὴ κρύψω ἅφ' ὑμῶν πᾶν ρῆμα· εἴρηκα
δὴ μυστήριον βασιλέως κρύψαι καλόν, τὰ δὲ
ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως.

¹² καὶ νῦν ὅτι προσηύξω σὺ καὶ ἡ νύμφη
σου Σάρρα, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον
τῆς προσευχῆς ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου· καὶ
ὅτε ἔθαπτες τοὺς νεκρούς, ὡσαύτως
συμπαρήγγην σοι.

¹³ καὶ ὅτε οὐκ ὥκνησας ἀναστῆναι καὶ
καταλιπεῖν τὸ ἄριστόν σου, ὅπως ἀπελθὼν
περιστείλῃς τὸν νεκρόν, οὐκ ἔλαθές με
ἀγαθοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἤμην.

¹⁴ καὶ νῦν ἀπέστειλέ με ὁ Θεὸς ἰάσασθαί σε
καὶ τὴν νύμφην σου Σάρραν.

¹⁵ ἐγὼ εἰμι Ραφαήλ, εἷς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἁγίων
ἀγγέλων, οἱ προσαναφέρουσι τὰς προσευχὰς
τῶν ἁγίων, καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον τῆς
δόξης τοῦ ἁγίου.

¹⁶ καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο καὶ ἔπεσον ἐπὶ
πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήθησαν.

¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ φοβεῖσθε, εἰρήνη
ὑμῖν ἔσται· τὸν δὲ Θεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν
αἰῶνα,

¹⁸ ὅτι οὐ τῇ ἐμαυτοῦ χάριτι, ἀλλὰ τῇ
θελήσει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἦλθον, ὅθεν
εὐλογεῖτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁹ πάσας τὰς ἡμέρας ὥπτανόμην ὑμῖν, καὶ οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον, ἀλλὰ ὄρασιν ὑμεῖς ἐθεωρεῖτε.

²⁰ καὶ νῦν ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ, διότι ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ γράψατε πάντα τὰ συντελεσθέντα εἰς βιβλίον.

²¹ καὶ ἀνέστησαν, καὶ οὐκ ἔτι εἶδον αὐτόν.

²² καὶ ἐξωμολογοῦντο τὰ ἔργα τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστὰ αὐτοῦ καὶ ὡς ὥφθη αὐτοῖς ὁ ἄγγελος Κυρίου.

12

¹ ΚΑΙ ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν αὐτὴν οὗ ἐτίθετο τὰ ἀργυρώματα αὐτοῦ καὶ συνέταξε καταστρῶσαι αὐτῇ ἀπὸ τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν.

² καὶ εἶπεν Ἰουδίθ· οὐ φάγομαι ἐξ αὐτῶν, ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἠκολουθηκότων μοι χορηγηθήσεται.

³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης· ἐὰν δὲ ἐκλίπη τὰ ὄντα μετὰ σοῦ, πόθεν ἐξοίσομέν σοι δοῦναι ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γάρ ἐστι μεθ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους σου.

⁴ καὶ εἶπεν Ἰουδίθ πρὸς αὐτόν· ζῇ ἡ ψυχὴ σου, κύριέ μου, ὅτι οὐ δαπανήσει ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ, ἕως ἄν ποιήσῃ Κύριος ἐν χειρί μου ἃ ἐβουλεύσατο.

⁵ καὶ ἠγάγosan αὐτὴν οἱ θεράποντες Ὀλοφέρνου εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ὑπνωσε μέχρι

μεσοῦσης τῆς νυκτός· καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἑωθινὴν φυλακὴν,

⁶ καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ὀλοφέρνην λέγουσα· ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου ἔἶσαι τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελθεῖν.

⁷ καὶ προσέταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς σωματοφύλαξι μὴ διακωλύειν αὐτήν. καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα Βαιτυλούα καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμβολῇ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος·

⁸ καὶ ὥς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ κατευθῦναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστημα τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

⁹ καὶ εἰσπορευομένη καθαρὰ παρέμενε τῇ σκηνῇ, μέχρις οὗ προσηνέγκατο τὴν τροφὴν αὐτῆς πρὸς ἐσπέραν.

¹⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, ἐποίησεν Ὀλοφέρνης πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μόνοις καὶ οὐκ ἐκάλεσεν εἰς τὴν χρῆσιν οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χρεῖαις.

¹¹ καὶ εἶπε Βαγῶα τῷ εὐνούχῳ, ὃς ἦν ἐφεστηκώς ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ· πεῖσον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναῖκα τὴν Ἑβραίαν ἥ ἐστι παρὰ σοί, τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν·

¹² ἰδοὺ γὰρ αἰσχροὺς τῷ προσώπῳ ἡμῶν, εἰ γυναῖκα τοιαύτην παρήσομεν οὐχ ὁμιλήσαντες αὐτῇ, ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώμεθα, καταγελάσσεται ἡμῶν.

¹³ καὶ ἐξῆλθε Βαγῶας ἀπὸ προσώπου

Ὁλοφέρνην καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν καὶ εἶπε·
μὴ ὀκνησάτω δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη
ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριόν μου δοξασθῆναι
κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν
εἰς εὐφροσύνην οἶνον καὶ γεννηθῆναι ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ταύτῃ ὡς θυγάτηρ μία τῶν υἱῶν
Ἀσσούρ, αἱ παρεστήκασιν ἐν οἴκῳ
Ναβουχοδονόσορ.

¹⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰουδίθ· καὶ τίς εἰμι
ἐγὼ ἀντεροῦσα τῷ κυρίῳ μου; ὅτι πᾶν, ὃ
ἔσται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστόν,
σπεύσασα ποιήσω, καὶ ἔσται τοῦτο
ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας θανάτου μου.

¹⁵ καὶ διαναστάσασα ἐκοσμήθη τῷ ἱματισμῷ
καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ γυναικείῳ, καὶ
προσῆλθεν ἡ δούλη αὐτῆς καὶ ἔστρωσεν αὐτῇ
κατέναντι Ὁλοφέρνην χαμαὶ τὰ κώδια, ἃ
ἔλαβε παρὰ Βαγώου εἰς τὴν καθημερινὴν
δίαιταν αὐτῆς, εἰς τὸ ἐσθίειν
κατακλινομένην ἐπ' αὐτῶν.

¹⁶ καὶ εἰσελθοῦσα ἀνέπεσεν Ἰουδίθ, καὶ
ἐξέστη ἡ καρδιά Ὁλοφέρνην ἐπ' αὐτήν, καὶ
ἐσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἦν κατεπίθυμος
σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς· καὶ
ἐτήρει καιρὸν τοῦ ἀπατῆσαι αὐτὴν ἄφ' ἧς
ἡμέρας εἶδεν αὐτήν.

¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὁλοφέρνης· πίε δὴ
καὶ γενήθητι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην.

¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰουδίθ· πόμαι δὴ, κύριε, ὅτι
ἐμεγαλύνθη τὸ ζῆν μου ἐν ἐμοὶ σήμερον παρὰ
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς μου.

¹⁹ καὶ λαβοῦσα ἔφαγε καὶ ἔπιε κατέναντι αὐτοῦ ἃ ἡτοίμασεν ἡ δούλη αὐτῆς.

²⁰ καὶ ἠυφράνθη Ὀλοφέρνης ἀπ' αὐτῆς καὶ ἔπιεν οἶνον πολὺν σφόδρα, ὅσον οὐκ ἔπιε πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀφ' οὗ ἐγεννήθη.

13

¹ ΚΑΙ Τωβὶτ ἔγραψε προσευχὴν εἰς ἀγαλλίασιν καὶ εἶπεν· Ἐύλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ² ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεεῖ, κατάγει εἰς ἄδην καὶ ἀνάγει, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐκφεύζεται τὴν χειρὰ αὐτοῦ.

³ ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὅτι αὐτὸς διέσπειρεν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς·

⁴ ἐκεῖ ὑποδείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ, ὑποῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος, καθότι αὐτὸς Κύριος ἡμῶν καὶ Θεός, αὐτὸς πατὴρ ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

⁵ καὶ μαστιγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν καὶ πάλιν ἐλεήσει καὶ συνάξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, οὗ ἂν σκορπισθῇτε ἐν αὐτοῖς.

⁶ ἂν ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ὑμῶν ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν, τότε ἐπιστρέψει πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ κρύψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν. καὶ θεάσασθε ἃ ποιήσει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ στόματι ὑμῶν· καὶ

εὐλογήσατε τὸν Κύριον τῆς δικαιοσύνης καὶ
ὕψωσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων. ἐγὼ ἐν τῇ
γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου ἐξομολογοῦμαι
αὐτῷ καὶ δεικνύω τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν
μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἔθνει ἁμαρτωλῶν.
ἐπιστρέψατε, ἁμαρτωλοί, καὶ ποιήσατε
δικαιοσύνην ἐνώπιον αὐτοῦ· τίς γινώσκει εἰ
θελήσει ὑμᾶς καὶ ποιήσει ἐλεημοσύνην ὑμῖν;

⁷ τὸν Θεόν μου ὕψω καὶ ἡ ψυχὴ μου τὸν
βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν
μεγαλωσύνην αὐτοῦ.

⁸ λεγέτωσαν πάντες καὶ ἐξομολογείσθωσαν
αὐτῷ ἐν Ἱεροσολύμοις·

⁹ Ἱεροσόλυμα πόλις ἁγία, μαστιγώσει ἐπὶ
τὰ ἔργα τῶν υἱῶν σου καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς
υἱοὺς τῶν δικαίων.

¹⁰ ἐξομολογοῦ τῷ Κυρίῳ ἀγαθῶς καὶ
εὐλόγει τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων, ἵνα πάλιν ἡ
σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ ἐν σοὶ μετὰ χαρᾶς,
καὶ εὐφράναι ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ
ἀγαπήσαι ἐν σοὶ τοὺς ταλαιπώρους εἰς
πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος.

¹¹ ἔθνη πολλὰ μακρόθεν ἤξει πρὸς τὸ ὄνομα
Κυρίου τοῦ Θεοῦ δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες καὶ
δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ, γενεαὶ γενεῶν
δώσουσί σοι ἀγαλλίαμα.

¹² ἐπικατάρατοι πάντες οἱ μισοῦντές σε,
εὐλογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές
σε εἰς τὸν αἰῶνα.

¹³ χάρηθι καὶ ἀγαλλίασαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς
τῶν δικαίων, ὅτι συναχθήσονται καὶ

εὐλογήσουσι τὸν Κύριον τῶν δικαίων.

¹⁴ ὦ μακάριοι οἱ ἀγαπῶντές σε, χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου. μακάριοι ὅσοι ἐλυπήθησαν ἐπὶ πάσαις ταῖς μάλιστα σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ χαρήσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου καὶ εὐφρανθήσονται εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁵ ἡ ψυχὴ μου εὐλογεῖτω τὸν Θεὸν τὸν βασιλέα τὸν μέγαν,

¹⁶ ὅτι οἰκοδομηθήσεται Ἱερουσαλὴμ σαπφείρῳ καὶ σμαράγδῳ καὶ λίθῳ ἐντίμῳ τὰ τείχη σου καὶ οἱ πύργοι καὶ οἱ πρόμαχῶνες ἐν χρυσίῳ καθαρῷ,

¹⁷ καὶ αἱ πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ ἐν βηρύλλῳ καὶ ἄνθρακι καὶ λίθῳ ἐκ Σουφεῖρ ψηφολογηθήσονται.

¹⁸ καὶ ἑροῦσι πᾶσαι αἱ ρύμαι αὐτῆς, ἀλληλούϊα καὶ αἰνέσουσι λέγοντες· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὃς ὕψωσε πάντας τοὺς αἰῶνας'.

13

¹ Ὡς δὲ ὁψία ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀναλύειν. καὶ Βαγώας συνέκλεισε τὴν σκηνὴν ἔξωθεν καὶ ἀπέκλεισε τοὺς παρεστῶτας ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπώχοντο εἰς τὰς κοίτας αὐτῶν· ἦσαν γὰρ πάντες κεκοπωμένοι, διὰ τὸ ἐπὶ πλεῖον γεγονέναι τὸν πότον.

² ὑπελείφθη δὲ Ἰουδὶθ μόνη ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ Ὀλοφέρνης προπεπτωκώς ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ· ἦν γὰρ περικεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος.

³ καὶ εἶπεν Ἰουδιθ τῇ δούλῃ αὐτῆς στῆναι ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον αὐτῆς· καθάπερ καθ' ἡμέραν, ἐξελεύσεσθαι γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προσευχὴν αὐτῆς· καὶ τῷ Βαγῳά ἐλάλησε κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

⁴ καὶ ἀπήλθοσαν πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς κατελείφθη ἐν τῷ κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ στᾶσα Ἰουδιθ παρὰ τὴν κλίνην αὐτοῦ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς· Κύριε ὁ Θεὸς πάσης δυνάμεως, ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου εἰς ὑψωμα Ἱερουσαλήμ·

⁵ ὅτι νῦν καιρὸς ἀντιλαβέσθαι τῆς κληρονομίας σου καὶ ποιῆσαι τὸ ἐπιτήδευμά μου εἰς θραῦμα ἐχθρῶν, οἳ ἐπανάστησαν ἡμῖν.

⁶ καὶ προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς κλίνης, ὃς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ὀλοφέρνηου, καθεῖλε τὸν ἀκινάκην αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ

⁷ καὶ ἐγγίσασα τῆς κλίνης ἐδράξατο τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ εἶπε· κραταίωσόν με, ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

⁸ καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δις ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῆς καὶ ἀφεῖλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ,

⁹ καὶ ἀπεκύλισε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς στρωμνῆς καὶ ἀφεῖλε τὸ κωνωπεῖον ἀπὸ τῶν στύλων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθε, καὶ παρέδωκε τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου,

¹⁰ καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν πύλαν τῶν βρωμάτων αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθον αἱ δύο ἅμα κατὰ τὸν ἐθισμόν αὐτῶν ἐπὶ τὴν προσευχήν· καὶ διελθοῦσαι τὴν παρεμβολὴν ἐκύκλωσαν τὴν φάλαγγα ἐκείνην καὶ προσανέβησαν τὸ ὄρος Βαιτυλούα καὶ ἦλθοσαν πρὸς τὰς πύλας αὐτῆς.

¹¹ Καὶ εἶπεν Ἰουδιθ μακρόθεν τοῖς φυλάσσουσιν ἐπὶ τῶν πυλῶν· ἀνοίξατε, ἀνοίξατε δὴ τὴν πύλην, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ποιῆσαι ἔτι ἰσχὺν ἐν Ἰσραὴλ κατὰ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καθὰ καὶ σήμερον ἐποίησε.

¹² καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐσπούδασαν τοῦ καταβῆναι εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν καὶ συνεκάλεσαν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως.

¹³ καὶ συνέδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ὅτι παράδοξον ἦν αὐτοῖς τὸ ἐλθεῖν αὐτὴν, καὶ ἠνοιξαν τὴν πύλην καὶ ὑπεδέξαντο αὐτὰς καὶ ἄψαντες πῦρ εἰς φαῦσιν περιέκύκλωσαν αὐτάς.

¹⁴ ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ· αἰνεῖτε τὸν Θεόν, αἰνεῖτε· αἰνεῖτε τὸν Θεόν, ὃς οὐκ ἀπέστησε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἔθραυσε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν διὰ χειρός μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ.

¹⁵ καὶ προελοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πύρας ἔδειξε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ὀλοφέρνου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως

Ἀσσοῦρ, καὶ ἰδοὺ τὸ κωνωπεῖον, ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μέθαις αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν χειρὶ θηλείας·

¹⁶ καὶ ζῆ Κύριος, ὃς διεφύλαξέ με ἐν τῇ ὁδῷ μου, ἥ ἐπορεύθην, ὅτι ἠπάτησεν αὐτὸν τὸ πρόσωπόν μου εἰς ἀπώλειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἀμάρτημα μετ' ἐμοῦ εἰς μίasma καὶ αἰσχύνην.

¹⁷ καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα καὶ κύψαντες προσεκύνησαν τῷ Θεῷ καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδόν· εὐλογητὸς εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξουδενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ σου.

¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὁζίας· εὐλογητὴ σύ, θύγατερ, τῷ Θεῷ τῷ Ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας τὰς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐλογημένος Κύριος ὁ Θεός, ὃς ἔκτισε τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν γῆν, ὃς κατεύθυνέ σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς ἄρχοντος ἐχθρῶν ἡμῶν·

¹⁹ ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρδίας ἀνθρώπων μνημονευόντων ἰσχὺν Θεοῦ ἕως αἰῶνος.

²⁰ καὶ ποιῆσαι σοι αὐτὰ ὁ Θεὸς εἰς ὕψος αἰώνιον τοῦ ἐπισκέψασθαί σε ἐν ἀγαθοῖς, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ' ἐπεξήλθες πτώματι ἡμῶν ἐπ' εὐθεΐαν πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο, γένοιτο.

14

¹ ΚΑΙ ἐπαύσατο ἐξομολογούμενος Τωβίτ.

² καὶ ἦν ἐτῶν πεντηκονταοκτώ, ὅτε ἀπώλεσε τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὀκτὼ ἀνέβλεψε. καὶ ἐποίει ἐλεημοσύνας καὶ προσέθετο φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν καὶ ἐξωμολογεῖτο αὐτῷ.

³ μεγάλως δὲ ἐγήρασε· καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, λάβε τοὺς υἱοὺς σου· ἰδοὺ γεγήρακα καὶ πρὸς τὸ ἀποτρέχειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμι.

⁴ ἀπελθε εἰς τὴν Μηδίαν, τέκνον, ὅτι πέπεισμαι ὅσα ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νινευῆ, ὅτι καταστραφήσεται, ἐν δὲ τῇ Μηδίᾳ ἔσται εἰρήνη μᾶλλον ἕως καιροῦ, καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ σκορπισθήσονται ἀπὸ τῆς ἀγαθῆς γῆς, καὶ Ἱεροσόλυμα ἔσται ἔρημος, καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῇ κατακαήσεται καὶ ἔρημος ἔσται μέχρι χρόνου.

⁵ καὶ πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ Θεὸς καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ οἰκοδομήσουσι τὸν οἶκον, οὐχ οἶος ὁ πρότερος, ἕως πληρωθῶσι καιροὶ τοῦ αἰῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῶν αἰχμαλωσιῶν καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερουσαλὴμ ἐντίμως, καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος οἰκοδομῇ ἐνδόξῳ, καθὼς ἐλάλησαν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται.

⁶ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπιστρέψουσιν ἀληθινῶς φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν καὶ κατορύξουσιν τὰ εἰδωλα αὐτῶν, καὶ εὐλογήσουσι πάντα τὰ ἔθνη Κύριον.

⁷ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ, καὶ ὑψώσει Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες Κύριον τὸν Θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, ποιοῦντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν.

⁸ καὶ νῦν, τέκνον, ἄπελθε ἀπὸ Νινευῆ, ὅτι πάντως ἔσται ἃ ἐλάλησεν ὁ προφήτης Ἰωνᾶς.

⁹ σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα καὶ γενοῦ φιλελεήμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς ᾦ. καὶ θάψον με καλῶς καὶ τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, καὶ μηκέτι αὐλισθήτε εἰς Νινευῆ.

¹⁰ τέκνον, ἰδὲ τί ἐποίησεν Ἀμὰν Ἀχιαχάρῳ τῷ θρέψαντι αὐτόν, ὡς ἐκ τοῦ φωτὸς ἤγαγεν αὐτόν εἰς τὸ σκότος, καὶ ὅσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ· καὶ Ἀχιάχαρος μὲν ἐσώθη, ἐκείνῳ δὲ τὸ ἀνταπόδομα ἐπεδόθη, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς τὸ σκότος. Μανασσῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην καὶ ἐσώθη ἐκ παγίδος θανάτου, ἧς ἔπηξεν αὐτῷ, Ἀμὰν δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα καὶ ἀπώλετο.

¹¹ καὶ νῦν, παιδιά, ἴδετε τί ἐλεημοσύνη ποιεῖ, καὶ τί δικαιοσύνη ρύεται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος, ἐξέλιπεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κλίνης· ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντηκονταοκτώ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐνδόξως.

¹² καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἄννα, ἔθαψεν αὐτὴν

μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀπῆλθε δὲ Τωβίας
μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ
εἰς Ἐκβάτανα πρὸς Ραγουήλ τὸν πενθερὸν
αὐτοῦ,

¹³ καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως καὶ ἔθαψε τοὺς
πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδόξως καὶ ἐκληρονόμησε
τὴν οὐσίαν αὐτῶν καὶ Τωβίτ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ.

¹⁴ καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ ἐν
Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας.

¹⁵ καὶ ἤκουσε πρὶν ἢ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν
ἀπώλειαν Νινευῆ, ἣν ἤχμαλώτισε
Ναβουχοδονόσορ καὶ Ἀσύηρος, καὶ ἐχάρη πρὸ
τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευῆ.

----- ΙΟΥΔΙΘ

14

¹ ΚΑΙ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδίθ· ἀκούσατε δὴ
μου, ἀδελφοί, καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν
ταύτην κρεμάσατε αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐπάλξεως
τοῦ τείχους ὑμῶν.

² καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν διαφύσῃ ὁ ὄρθρος καὶ
ἐξέλθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν γῆν, ἀναλήψεσθε
ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ ὑμῶν καὶ
ἐξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἰσχύων ἔξω τῆς
πόλεως καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτοὺς ὥς
καταβαίνοντες ἐπὶ τὸ πεδίου εἰς τὴν
προφυλακὴν υἱῶν Ἀσσούρ, καὶ οὐ
καταβήσεσθε.

³ καὶ ἀναλαβόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας
αὐτῶν πορεύονται εἰς τὴν παρεμβολὴν
αὐτῶν καὶ ἐγερῶσι τοὺς στρατηγοὺς τῆς

δυνάμεως Ἀσσοῦρ· καὶ συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου καὶ οὐχ εὐρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιπεσεῖται ἐπ' αὐτοῦς φόβος, καὶ φεύξονται ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.

⁴ καὶ ἐπακολουθήσαντες ὑμεῖς καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶν ὄριον Ἰσραήλ, καταστρώσατε αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.

⁵ πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦτα, καλέσατέ μοι Ἀχιὼρ τὸν Ἀμανίτην, ἵνα ἰδὼν ἐπιγνῶ τὸν ἐκφauλίσαντα τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ αὐτὸν ὡς εἰς θάνατον ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς.

⁶ καὶ ἐκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ ἐκ τοῦ οἴκου Ὀζία· ὡς δὲ ἦλθε καὶ εἶδε τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἐνὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

⁷ ὡς δὲ ἀνέλαβον αὐτόν, προσέπεσε τοῖς ποσὶν Ἰουδῖθ καὶ προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐτῆς καὶ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν παντὶ σκηνώματι Ἰούδα καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται·

⁸ καὶ νῦν ἀνάγγειλόν μοι ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰουδῖθ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα, ὅσα ἦν πεποιηκυῖα, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξηλθεν ἕως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς.

⁹ ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα, ἠλάλαξεν ὁ λαὸς φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἔδωκε φωνὴν εὐφρόσυνον ἐν τῇ πόλει αὐτῶν.

¹⁰ ἰδὼν δὲ Ἀχιὼρ πάντα, ὅσα ἐποίησεν ὁ

Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπίστευσε τῷ Θεῷ σφόδρα καὶ περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ καὶ προσετέθη πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹¹ Ἦνίκα δὲ ὁ ὄρθρος ἀνέβη, καὶ ἐκρέμασαν τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνου ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέλαβε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ τὰ ὄπλα αὐτοῦ καὶ ἐξήλθοσαν κατὰ σπείρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις τοῦ ὄρους.

¹² οἱ δὲ υἱοὶ Ἀσσοὺρ ὥς εἶδον αὐτούς, διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν· οἱ δὲ ἦλθον ἐπὶ στρατηγούς καὶ χιλιάρχους καὶ ἐπὶ πάντα ἄρχοντα αὐτῶν.

¹³ καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου καὶ εἶπαν τῷ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ· ἔγειρον δὴ τὸν κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς πόλεμον, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν εἰς τέλος.

¹⁴ καὶ εἰσῆλθε Βαγώας καὶ ἔκρουσε τὴν ἀύλαίαν τῆς σκηνῆς· ὑπενοεῖτο γὰρ καθεύδειν αὐτὸν μετὰ Ἰουδίθ·

¹⁵ ὥς δὲ οὐδεὶς ἐπήκουσε, διαστείλας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα καὶ εὗρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χελωνίδος ἐρριμμένον νεκρόν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφηξρετο ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁶ καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθοῦ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυρᾶς καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνήν, οὗ ἦν Ἰουδίθ καταλύουσα, καὶ οὐχ εὗρεν αὐτήν· καὶ

ἐξεπήδησεν εἰς τὸν λαὸν κράζων·

¹⁸ ἠθέτησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησεν αἰσχύνην μία γυνὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ· ὅτι ἰδοὺ Ὀλοφέρνης χαμαί, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ.

¹⁹ ὥς δὲ ἤκουσαν ταῦτα τὰ ρήματα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, τοὺς χιτῶνας αὐτῶν διέρρηξαν, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτῶν σφόδρα, καὶ ἐγένετο αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοή μεγάλη σφόδρα ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς.

15

¹ ΚΑΙ ὥς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἐξέστησαν ἐπὶ τὸ γεγονός,

² καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος μένων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλησίον ἔτι, ἀλλ' ἐκχυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφευγον ἐπὶ πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ τῆς ὀρεινῆς·

³ καὶ οἱ παρεμβεβληκότες ἐν τῇ ὀρεινῇ κύκλῳ Βαιτυλούα καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. καὶ τότε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πᾶς ἀνὴρ πολεμιστῆς ἐξ αὐτῶν, ἐξεχύθησαν ἐπ' αὐτούς.

⁴ καὶ ἀπέστειλεν Ὀζίας εἰς Βαιτομασθαῖμ καὶ Βηβαί καὶ Κωλὰ καὶ εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντετελεσμένων καὶ ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσι τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν.

⁵ ὥς δὲ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐπέπεσον ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔκοπτον αὐτοὺς ἕως Χωβά, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλὴμ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης τῆς ὀρεινῆς, ἀνήγγειλαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐν Γαλαὰδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπερεκέρασαν αὐτοὺς πληγῇ μεγάλῃ, ἕως οὗ παρήλθον Δαμασκὸν καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς.

⁶ οἱ δὲ λοιποὶ οἱ κατοικοῦντες Βαιτυλούα ἐπέπεσαν τῇ παρεμβολῇ Ἀσσοῦρ καὶ ἐπρονόμεισαν αὐτοὺς καὶ ἐπλούτησαν σφόδρα.

⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀναστρέψαντες ἀπὸ τῆς κοπῆς ἐκυρίευσαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ αἱ ἐπαύλεις ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ πεδινῇ ἐκράτησαν πολλῶν λαφύρων, ἣν γὰρ πλῆθος πολὺ σφόδρα.

⁸ καὶ Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἦλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἐποίησε Κύριος τῷ Ἰσραήλ, καὶ τοῦ ἰδεῖν τὴν Ἰουδὶθ καὶ λαλῆσαι μετ' αὐτῆς εἰρήνην.

⁹ ὥς δὲ εἰσῆλθον πρὸς αὐτήν, εὐλόγησαν αὐτήν πάντες ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν· σὺ ὕψωμα Ἰσραὴλ, σὺ γαυρίαμα μέγα τοῦ Ἰσραὴλ, σὺ καύχημα μέγα τοῦ γένους ἡμῶν·

¹⁰ ἐποίησας πάντα ταῦτα ἐν χειρί σου, ἐποίησας τὰ ἀγαθὰ μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ

εὐδόκησεν ἐπ' αὐτοῖς ὁ Θεός· εὐλογημένη
γίνου παρὰ τῷ παντοκράτορι Κυρίῳ εἰς τὸν
αἰῶνα χρόνον. καὶ εἶπε ὁ λαός· γένοιτο

¹¹ καὶ ἐλαφύρευσεν πᾶς ὁ λαὸς τὴν
παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα· καὶ
ἔδωκαν τῇ Ἰουδίθ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου καὶ
πάντα τὰ ἀργυρώματα καὶ τὰς κλῖνας καὶ τὰ
ὄλκια καὶ πάντα τὰ σκευάσματα αὐτοῦ. καὶ
λαβοῦσα αὕτη ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον
αὐτῆς καὶ ἔξευξε τὰς ἀμάξας αὐτῆς καὶ
ἐσώρευσεν αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν.

¹² καὶ συνέδραμε πᾶσα γυνὴ Ἰσραὴλ τοῦ
ἰδεῖν αὐτὴν καὶ εὐλόγησαν αὐτὴν καὶ
ἐποίησαν αὐτῇ χορὸν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔλαβε
θύρσους ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς καὶ ἔδωκε ταῖς
γυναιξὶ ταῖς μετ' αὐτῆς.

¹³ καὶ ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν, αὐτὴ καὶ
αἱ μετ' αὐτῆς, καὶ προῆλθε παντὸς τοῦ λαοῦ
ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν γυναικῶν,
καὶ ἠκολούθει πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ
ἐνωπλισμένοι μετὰ στεφάνων καὶ ὕμνων ἐν
τῷ στόματι αὐτῶν.

¹⁴ καὶ ἐξῆρχεν Ἰουδίθ τὴν ἐξομολόγησιν
ταύτην ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὑπεφώνει πᾶς ὁ
λαὸς τὴν αἴνεσιν ταύτην.

16

¹ ΚΑΙ εἶπεν Ἰουδίθ· Ἐξάρχετε τῷ Θεῷ μου
ἐν τυμπάνοις, ᾄσατε τῷ Κυρίῳ μου ἐν
κυμβάλοις, ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν

καινόν, ὑψοῦτε καὶ ἐπικαλέσασθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

² ὅτι Θεὸς συντρίβων πολέμους Κύριος, ὅτι εἰς παρεμβολὰς αὐτοῦ μέσῳ λαοῦ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς τῶν καταδιωκόντων με.

³ ἦλθεν Ἀσσοῦρ ἐξ ὁρέων ἀπὸ βορρᾶ, ἦλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεως αὐτοῦ, ὧν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐνέφραξε χειμάρρους, καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψε βουνούς.

⁴ εἶπεν ἐμπρήσειν τὰ ὄριά μου καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνελεῖν ἐν ρομφαίᾳ καὶ τὰ θηλάζοντά μου θήσειν εἰς ἔδαφος καὶ τὰ νηπιά μου δώσειν εἰς προνομὴν καὶ τὰς παρθένους μου σκυλεῦσαι.

⁵ Κύριος παντοκράτωρ ἠθέτησεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ θηλείας.

⁶ οὐ γὰρ ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων, οὐδὲ υἱοὶ τιτάνων ἐπάταξαν αὐτόν, οὐδὲ ὑψηλοὶ γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ, ἀλλὰ Ἰουδὶθ θυγάτηρ Μεραρὶ ἐν κάλλει προσώπου αὐτῆς παρέλυσεν αὐτόν.

⁷ ἐξεδύσατο γὰρ στολὴν χηρεύσεως αὐτῆς εἰς ὕψος τῶν πονούντων ἐν Ἰσραήλ, ἠλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ

⁸ καὶ ἐδήσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ καὶ ἔλαβε στολὴν λινὴν εἰς ἀπάτην αὐτοῦ.

⁹ τὸ σανδάλιον αὐτῆς ἤρπασεν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ἠχμαλώτισε ψυχὴν αὐτοῦ, διῆλθεν ὁ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ.

¹⁰ ἔφριξαν Πέρσαι τὴν τόλμαν αὐτῆς, καὶ

Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐρράχθησαν.

¹¹ τότε ἠλάλαξαν οἱ ταπεινοὶ μου, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀσθενοῦντές μου καὶ ἐπτοήθησαν, ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἀνετράπησαν.

¹² υἱοὶ κορασίων κατεκέντησαν αὐτοὺς καὶ ὡς παῖδας αὐτομολούντων ἐτίτρωσκον αὐτούς, ἀπώλουντο ἐκ παρατάξεως Κυρίου μου.

¹³ ὑμνήσω τῷ Θεῷ μου ὕμνον καινόν· Κύριε, μέγας εἶ καὶ ἔνδοξος, θαυμαστός ἐν ἰσχύϊ, ἀνυπέρβλητος.

¹⁴ σοὶ δουλευσάτω πᾶσα ἡ κτίσις σου· ὅτι εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν, ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, καὶ ὠκοδόμησε· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τῇ φωνῇ σου.

¹⁵ ὅρη γὰρ ἐκ θεμελίων σὺν ὕδασι σαλευθήσεται, πέτραι δὲ ἀπὸ προσώπου σου ὡς κηρὸς τακήσονται, ἔτι δὲ τοῖς φοβουμένοις σε, σὺ εὐιλατεύεις αὐτοῖς.

¹⁶ ὅτι μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, καὶ ἐλάχιστον πᾶν στέαρ εἰς ὀλοκαύτωμά σοι· ὁ δὲ φοβούμενος τὸν Κύριον μέγας διαπαντός.

¹⁷ οὐαὶ ἔθνεσιν ἐπανισταμένοις τῷ γένει μου· Κύριος παντοκράτωρ ἐκδικήσει αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως δοῦναι πῦρ καὶ σκώληκας εἰς σάρκας αὐτῶν, καὶ κλαύσονται ἐν αἰσθήσει ἕως αἰῶνος.

¹⁸ Ὡς δὲ ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλήμ, προσεκύνησαν τῷ Θεῷ. καὶ ἡνίκα

ἐκαθαρίσθη ὁ λαός, ἀνήνεγκαν τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν καὶ τὰ ἐκούσια αὐτῶν καὶ τὰ δόματα.

¹⁹ καὶ ἀνέθηκεν Ἰουδιθ πάντα τὰ σκεύη Ὀλοφέρνου, ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς αὐτῇ, καὶ τὸ κωνωπεῖον, ὃ ἔλαβεν αὕτη ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, ὡς ἀνάθημα τῷ Θεῷ ἔδωκε.

²⁰ καὶ ἦν ὁ λαὸς εὐφραινόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς, καὶ Ἰουδιθ μετ' αὐτῶν κατέμεινε.

²¹ Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνέζευξεν ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ Ἰουδιθ ἀπῆλθεν εἰς Βαιτυλούα καὶ κατέμεινε ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ τὸν καιρὸν αὐτῆς ἐνδοξος ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

²² καὶ πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτήν, καὶ οὐκ ἔγνω ἀνὴρ αὐτήν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπέθανε Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

²³ καὶ ἦν προβαίνουσα μεγάλη σφόδρα καὶ ἐγήρασεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἔτη ἑκατὸν πέντε· καὶ ἀφῆκε τὴν ἄβραν αὐτῆς ἐλευθέραν. καὶ ἀπέθανεν εἰς Βαιτυλούα, καὶ ἔθαψαν αὐτήν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ,

²⁴ καὶ ἐπένθησεν αὐτήν οἶκος Ἰσραὴλ ἡμέρας ἑπτὰ. καὶ διεῖλε τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτήν πᾶσι τοῖς ἑγγιστα

Μανασσή τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τοῖς ἔγγιστα
τοῦ γένους αὐτῆς.

²⁵ καὶ οὐκ ἦν ἔτι ὁ ἐκφοβῶν τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουδιθ καὶ μετὰ τὸ
ἀποθανεῖν αὐτὴν ἡμέρας πολλάς.

Η Παλαιά Διαθήκη κατά τη μετάφραση των εβδομήκοντα (Ο') | SEPTUAGINTA The Old Testament in Ancient Greek, Septuagint translation

Public Domain

© Orthodox Media Network

Language: Ελληνικά (Greek, Ancient)

Dialect: Koine

ORTHODOX MEDIA NETWORK-ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

A Voice from the Heart of Mount Athos to the World

Orthodox Media Network (<https://vivlos.link/DEqNY>) was founded on Mount Athos – the only monastic republic in the world – with main mission to promote the Holy Scriptures and preserve the spiritual and cultural heritage of Orthodox monasticism, using mainly the internet. Since 2010, its founder and General Secretary, Apostolos Vavylis, has become the first person internationally to record the entire Bible in both the original ancient Greek text and its modern Greek translation. This work – unprecedented in Orthodox tradition – has reached and inspired millions:

* Over 15 million people (estimated) have listened to at least one chapter of the recorded Bible.

* Hundreds of independent accounts across nearly every digital platform, share these recordings in countless forms.

We have never claimed copyright or demanded takedowns of these reproductions — because our goal is not profit, but the free and faithful dissemination of the Word of God and the blessing it brings to the world. We welcome anyone that would like to publicly share our work with the only condition to publish the present text as a minimum respect to our mission.

* Our vision:

To place a Bible in every Greek-speaking home, wherever it may be on earth.

There are an estimated 17 million Greeks living in nearly 100 countries.

* If you wish to support or partner with us, please contact:

* vivlos.net@gmail.com

The Old Testament (Septuaginta)

[https://youtube.com/playlist?](https://youtube.com/playlist?list=PLqOoWYKEqRw2J7wlPCGWIYIRdX4G2USZr&si=98IZ8ZkgIX6ll-xI)

[list=PLqOoWYKEqRw2J7wlPCGWIYIRdX4G2USZr&si=98IZ8ZkgIX6ll-xI](https://youtube.com/playlist?list=PLqOoWYKEqRw2J7wlPCGWIYIRdX4G2USZr&si=98IZ8ZkgIX6ll-xI)

[https://youtube.com/playlist?](https://youtube.com/playlist?list=PLqOoWYKEqRw2J7wlPCGWIYIRdX4G2USZr&si=98IZ8ZkgIX6ll-xI)

[list=PLqOoWYKEqRw2J7wlPCGWIYIRdX4G2USZr&si=98IZ8ZkgIX6ll-xI](https://youtube.com/playlist?list=PLqOoWYKEqRw2J7wlPCGWIYIRdX4G2USZr&si=98IZ8ZkgIX6ll-xI)

We are a voice of Orthodoxy, a witness of the Word, and a blessing to the Nations.

2026-02-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Feb 2026 from source files dated 12 Feb 2026

ca02bfb2-f119-5bc3-ba15-888748b9800a